

Tsonga

MBILU YA MUNHU.

COPYRIGHT

ISBN 0 - 908412 - 16 - 9

E-MAIL: info@angp.co.za

ALL NATIONS GOSPEL PUBLISHERS
P.O. BOX 2191, PRETORIA, 0001, R.S.A.

(Rhurho wa Matsalwa ya Evhangeli lowu seketeriwaka hi timali hi
minyikelo)

(Reg. No. 1961/001798/08)

MBILU YA MUNHU.

KUMBE.

XIVONI XA MBILU YA MOYA.

(Yi nyikeriwile hi Swifaniso swa Khume.)

Ririmi leri ri hundzuluxeriwe ku suka eka tsalwa ra Xinghezi hi ku tirhisa Google Translate eka khompyuta.

Xibukwana lexi xi sungule eFurwa hi 1732. Xi pfuxetiwile no tsariwa nakambe eka tinsimu ta vurhumiwa ta Afrika hi Mufundhisi J.R. Gschwend hi 1929. Endzhaku ka sweswo xi hundzuluxeriwe no kandziyisiwa ehansi ka Copyright hi tindzimi to tlula 538 ta ndzhavuko hi All Nations Gospel Publishers. Va yi kandziyisa va yi hangalasa ematikweni ya varhumiwa ya 127. Vanhu va tindzimi hinkwato, mintlawa ni vukhongeri hinkwabyo va kongomisiwa hi xibukwana lexi leswaku va kuma ntiyiso lowu dzikeke wa moya ni nkoka wa rungula ra Xikwembu eka vanhu hilaha swi hlamuseriweke hakona hi muprofeta Ezekiel malembe ya 586 emahlweni ka Kriste. “Ndzi

ta ku nyika mbilu leyintshwa ni mianakanyo
leyintshwa kutani u ta va vanhu va mina, mina ndzi ta
va Xikwembu xa wena!"

Ezekiyele 36:26-28.

MBILU YA MUNHU.

TEMPELE YA XIKWEMBU,

KUMBE NTIRHO WA SATANA.

(1 Yohane 3:4-10) .

Loko u ri karhi u hlaya buku leyi, hi kombela u tsundzuka leswaku yi fana ni xivoni lexi u nga ta kota ku tivona eka xona. Kunga khathariseki leswaku u muhedeni kumbe Mukriste, loyi a nga pfumeriki eka Kriste, kumbe munhu loyi a lahlekeriweke hi ripfumelo ra yena eka Xikwembu, u ta tivona hilaha Xikwembu xi ku vonaka hakona. “Munhu u languta xivumbeko xa le handle, kambe Xikwembu xi languta mbilu.” (1 Samuwele 16:7). Xikwembu xi hi vona hilaha hi nga hakona hakunene.

Sathana i tata wa mavunwa hinkwawo. I hosi ya munyama ni xikwembu xa misava leyi. U tihundzula ntsumi ya ku vonakala leswaku yi kongomisa vavanuna ni vavasati leswaku va landzela ndlela leyi hoxeke. Emasikwini lawa, ku fana ni le minkarhini leyi hundzeke, ku ni vaapostola vo tala va mavunwa lava tifihla, va tiendla onge i vaapostola va Kreste. Naswona a swi hlamarisi, hikuva Sathana hi byakwe u hundzuriwile kumbe a tifihla a va ntsumi ya ku

vonakala. (2 Vakorinto 11:13-14). Sathana, xikwembu xa misava leyi, u hlayisa vanhu emunyameni leswaku va nga swi voni leswaku Xikwembu xa va rhandza kumbe leswaku Yesu u file leswaku a va ponisa. (2 Vakorinto 4:4). Vadyohi hinkwavo, ni lava nga pfumeriki, va file hi tlhelo ra moya naswona va fe mahlo malunghana ni Xikwembu. Va fumiwa hi vubihi bya misava leyi. (Vaeresa 2:1-2). Handle ka loko mahlo ya vona ma pfulekile hi ndlela yo karhi eka xiyimo xa vona lexi lahlekeke, va kongoma eku lovisiweni hilaha ku nga heriki. Munhu loyi a nge, “Andzi si tshama ndzi dyoha” u tixisa. Hikuva “N’wana wa Xikwembu u humelerile hikwalaho ka sweswo, ku lovisa leswi Diyavulosi a swi endleke.” (1 Yohane 3:8). “Kutani, titsongahateni eka Xikwembu. Lwisana na diyavulosi, u ta ku balekela. Tshinelani eka Xikwembu, kutani Xi ta tshinela eka n’wina.” (Yakobo 4:7-8) .

Loko u ri karhi u hlaya buku leyi ni ku dyondza swifaniso swa yona, u ta kota ku vona mbilu ya wena n’wini. Pfumelela rivoni ra Xikwembu ri ku komba xiyimo xa mbilu ya wena n’wini. Pfumela swidyoho swa wena naswona u nga kaneti vukona bya swona. Rito ra Xikwembu ri hi byela leswaku “Loko hi ku a hi na xidyoho, ha tixisa, naswona a ku na ntiyiso eka

hina. Kambe loko hi phofula swidyoho swa hina eka Xikwembu, xi ta hetisia xitshembiso xa xona ni ku endla leswi lulameke: Xi ta hi rivalela swidyoho swa hina ni ku hi basisa eka swiendlo swa hina hinkwaswo swo biha.” “Ngati ya Yesu, N’wana wa yena, ya hi basisa eka xidyoho xin’wana na xin’wana”. (1 Yohane 1:1-10).

U lawuriwa hi Sathana kumbe hi Xikwembu. U hlonga ra xidyoho kumbe u nandza wa Xikwembu. Loko xidyoho xi lawula vutomi bya wena, u nga byi landzuli, kambe huwelela eka Xikwembu. U ta ku ntshunxa ha Yesu Kriste. Yesu u tile emisaveni leyi ku ta ponisa vadyohi, ni ku herisa matimba ya Sathana ni ku dyoha ehenhla ka hina. Hi yena Muponisi wa hina. U le mahlweni ka Xikwembu xo Kwetsima lexi tivaka swihundla hinkwaswo. U tiva miehleketo ni swiendlo leswi fihliweke swa vutomi bya wena. A swi koteki ku tifihla ni swiendlo swa wena eka Xikwembu. “Xikwembu xi endle tindleve ta hina - xana A xi nge swi twi? U endle mahlo ya hina - xana A nge swi voni?” (Pisalema 94:9).

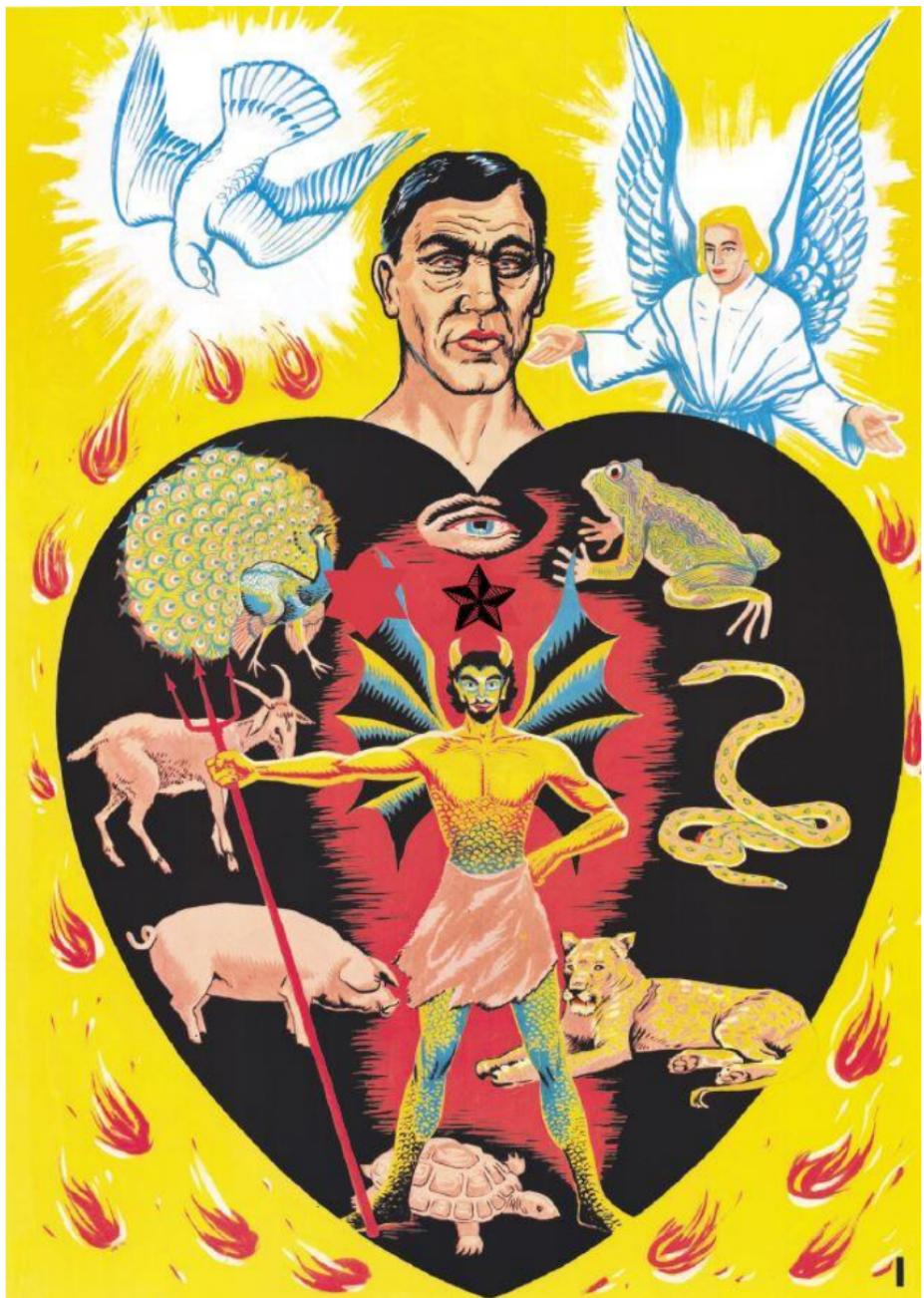
“Hosi yi langutela misava hinkwayo leswaku yi nyika matimba eka lava timbilu ta vona ti tshembekeke eka Yena.” (2 Tikronika 16:9).

“U hlalela goza rin’wana ni rin’wana leri vavanuna ri ri tekaka. A ku na munyama lowu nga ni munyama lowu ringanaka ku tumbeta mudyohi eka Xikwembu.” (Yobo 34:21-22).

“Kambe Yesu a nga titshembanga eka vona, hikuva a a va tiva hinkwavo.” (Yohane 2:24).

Hikwalaho “va tsaka lava rivaleriweke swidyoho swa vona, lava rivaleriweke swidyoho swa vona. Wa tsaka munhu loyi Hosi yi nga n’wi hehlangiki hi ku endla leswo biha naswona a nga riki na vukanganyisi hinkwabyo.” (Pisalema 32:1-2).

1. MBILU YA MUDYOHI.

Xifaniso lexi xi kombisa mbilu ya wanuna kumbe wansati wa vudyoho wa misava, loyi a hlamuseriwaka eBibeleni tanihi mudyohi. Mudyohi i loyi a lawuriwaka hi vubihi bya misava leyi na hi ku navela ka

ntumbuluko na ku navela ka ntumbuluko wa munhu. Xifaniso lexi i xifaniso xa ntiyiso xa mbilu hilaha Xikwembu xi xi vonaka hakona. Mahlo yo tshwuka lama halatiweke ngati ma vulavula hi vudakwa hilaha swi hlamuseriweke hakona eka Swivuriso 23:29-33: “Ndzi kombe munhu la nwaka ngopfu, loyi a faneleke ku ringeta swakunwa leswintshwa, kutani ndzi ta ku komba un’wana la nga ni gome ni ku tisola, minkarhi hinkwayo a vangaka maxangu naswona minkarhi hinkwayo a ri karhi a vilela. Mahlo yakwe ma khuluke ngati, naswona u ni swirhumbana leswi a swi ta papalatiwa. U nga pfumeleli vhinyo yi ku ringa, hambileswi yi nga ni muhlovo wo tshwuka lowu fuweke, hambileswi yi hatimaka eka xinwelo, naswona yi rhelela hi ku olova. Hi siku leri landzelaka nimixo u ta twa onge u lumiwile hi nyoka leyi nga ni chefu. Swivono swo hlamarisa swi ta humelela emahlweni ka mahlo ya wena, naswona a wu nge swi koti ku ehleketa kumbe ku vulavula kahle.”

Ehansi ka nhloko eka xifaniso lexi, mbilu ya munhu yinga voniwa yitshame hi swiharhi swohambana hambana. Swiharhi swi vulavula hi swidyoho swo tala swo hambana embilwini ya munhu, tani hi leswi mbilu yi nga xikarhi na ndhawu yo tswala swidyoho swa hina. Xikwembu xi hi byela hi nomu wa muprefeta wa

xona Yeremiya, leswaku “A nga kona loyi a nga twisisaka mbilu ya munhu. A ku na nchumu wun’wana lowu kanganyisaka swonghasi; wu vabya ngopfu lerova wu nga ha horisiwi.” (Yeremiya 17:9) .

Yesu hi yexe u tiyisekisa leswi hi ku ku, “Hikuva ku suka endzeni, embilwini ya munhu, ku huma miehleketo yo biha leyi n’wi yisaka eku endleni ka swilo swo biha; ku phanga, ku dlaya, ku endla vuoswi, ku va ni makwanga, ni ku endla mixaka hinkwayo ya leswo biha; vuxisi, vudlakuta, mavondzo, ku lumbeta, ku tikukumuxa, ni vuphukuphuku - swilo leswi hinkwaswo swo biha swi huma endzeni ka munhu swi n’wi endla a nga tenganga.” (Marka 7:21-23) .

Pikoko: Loko ku saseka ka pikoko ku tsakeriwa hi vanhu hinkwavo, laha embilwini ya munhu, ku vulavula hi xidyoho xa ku tikukumuxa. Lusifa, loyi a tshameke a va ntsumi yo hlawuleka ya Xikwembu ya

ku vonakala, u lahlekeriwe hi xiymo xa yena hi ku tikukumuxa naswona hi ndlela yoleyo u ve nala wa Xikwembu – diyavulosi. (Esaya 14:9-17; Ezekiyele 28:12-17).

Ku tikukumuxa ku huma exikarhi ka tihelle, naswona ku tivula hi tindlela to tala. Vanhu van'wana va tinyungubyisa hi rifuwo ra vona, mpimo wa vona wa dyondzo; swiambalo swa fexeni leswi va paluxaka mimiri ya vona ha swona hi ndlela leyi nga riki na tingana; ku ambala swikhaviso swa jingling, swingwavila, swingwavila, na swin'wana, tani hi leswi swi hlamuseriweke kahle swinene eka Esaya 3:16-24. Van'wana va tinyungubyisa hi vakokwa wa vona, rixaka, ndhavuko, mintlangu, ni swin'wana, va rivala leswaku “Xikwembu xi lwisana ni lava tikukumuxaka, kambe xi kombisa tintswalo eka lava titsongahataka.” (1 Petro 5:5). Xikwembu xi venga ku tikukumuxa na ku tivona va ri va nkoka (Swivuriso 8:13). “Ku tikukumuxa ku yisa eku lovisiweni, ni ku tikukumuxa ku yisa eku wiseni.” (Swivuriso 16:18).

Mbuti yi yimela ku navela ka miri, ku tikhoma loko biha na vuoswi. Swidyoho leswi boxiweke laha swi andzile eka masiku lawa ya manguva lawa, kambe yo hetelela, ku fikela laha hi faneleke ku pfumela ntiyiso wa marito ya Yesu kwalomu ka 2 000 wa malembe lama hundzeke. U vhumbhe leswaku masiku yo hetelela ma ta fana ni masiku ya Sodoma na Gomora. A hi ntsena ndlela leyi ya vudyoho yo hanya yi khome vavanuna na vavasati yi nghena emakaya ya vanhu va vukhongeri na mavandla, swikolo na tihositele, kambe vubihi lebyi hi ndlela yo pfumala tingana na hi ndlela yo tumbela byi nghena etimbilwini ta vanhu. Yi nghena hi ku tirhisa ticinema, titheatre, tibuku leti thyakeke, ni hi tindlela tin'wana to tala, lerova leswi Xikwembu xi swi vitanaka xidyoho swi langutiwa tanahi mahanyelo ya manguva lawa. Timiliyon ta vantshwa va vumba miehleketo ya vona ya vutomi lebyinene kusuka eka ti cinema na tinovhele, ntsena

ku tikuma va ri ekhombyeni, tingana na ku tisola. Vatlangi ni vatlangi lava nga ni mahanyelo yo biha ni lava hanyaka hi ku ntshunxeka va hundzuka tinenha ni tinenha ta xitukulwana lexintshwa. Tiholo to cina, na tona, hakanyingi swinene i tindhawu leti ku tswalaka mahanyelo yo biha. Tinenha ta Xikwembu ta ku basa, ku fana na Yosefa (Genesa 39) na van'wana, a va ha tekiwi tanihi swikombiso. Hambi ku ri vahedeni va khale va Mazulu, lava a va ta dlaya muoswi kumbe muoswi, a va nga dyondzisa rixaka ra hina leri vuriwaka leri hluvukeke dyondzo ivi ri yima na hina hi ku sola hi siku ra ku avanyisa. Xikwembu xi hi byela leswaku hi nga tlangi hi ku tikhoma loko biha kambe hi swi papalata. “Xidyoho xin'wana ni xin'wana lexi munhu a xi endlaka a xi khumbi miri wakwe; kambe munhu loyi a nga ni nandzu wa ku tikhoma loko biha, u dyohela miri wa yena n'wini. Xana a wu swi tivi leswaku miri wa wena i tempele ya Moya lowo Kwetsima, lowu hanyaka eka wena ni lowu u nyikiweke wona hi Xikwembu? A hi wa n'wina kambe mi va Xikwembu.” (1 Vakorinto 6:18,19); “Kutani loko un'wana a lovisa tempele ya Xikwembu, Xikwembu xi ta n'wi lovisa. Hikuva tempele ya Xikwembu ya kwetsima, na n'wina mi tempele ya xona.” (1 Vakorinto 3:17).

Nguluve yi vulavula hi swidyoho swa vudakwa na vudlakuta. I xiharhi lexi thyakeke lexi hisekelaka ku mita xin'wana ni xin'wana lexi nga endleleni ya xona, xi basile kumbe xi thyakile. Mbilu ya vudyoho yi dya xiringanyeto xin'wana na xin'wana xa mahanyelo yo biha, xivulavulelo, xifaniso, matsalwa, na swin'wana na swin'wana hi ndlela leyi fanaka. Miri, lowu kunguhatiweke ku va tempele ya Xikwembu lexi hanyaka, wu endliwa wu nga tengi hi swakudya leswi nga ni khombo ni mikhuva ya thyaka yo tanihi ku dzaha fole kumbe ku hlafuna fole, ku tirhisiwa ka opium ni swidzidzirisi leswi nga ni khombo ni tiphilisi etc. Mukhuva wo dzaha fole ni ku tirhisa swidzidzirisi swi khome vavanuna ni vavasati ku tlula rini na rini. I matimba ya Xikwembu ntsena lama nga ntshunxaka vahlaseriwa vo tano lava pfumalaka fole ni mahlonga ya diyavulosi. Ambi leswi vanhu votala lava tsakelaka vukhongeri ava nga ta va na xivindzi xo

dzaha fole eka muako wa kereke, va swi teka swi lava ku va ku rhuketela Xikwembu, hambi swi ri tano a va kanakana ku thyakisa hi nhova leyi yo nun'hwela, leyi entiyisweni yi nga tempele ya Xikwembu, i.e., mimiri ya vona. Muapostola Pawulo u ri: "Hakunene ma swi tiva leswaku mi tempele ya Xikwembu ni leswaku Moya wa Xikwembu wu hanya eka n'wina! Kutani, loko munhu a lovisa tempele ya Xikwembu, Xikwembu xi ta n'wi lovisa." (1 Vakorinto 3:16,17; 6:18,19).

Munhu wa makwanga u venga kumbe a nga pfuni nchumu emahlweni ka Xikwembu. Hi dya leswaku hi ta hanya; a hi hanyi leswaku hi ta dya. Ndlala yi nga enerisiwa hi ku dya swakudya leswi nga ni rihanyo, kambe makwanga ma ta tshama ma ri karhi ma ku, "Nyika, nyika!"

Makwanga a ma nge pfuki ma enerisekile, a ma nge pfuki ma tatiwe. Hi ku ya hi nawu wa Testamente ya Khale mudyandzhaka na xidakwa a va fanele ku khandliwa hi maribye va fa (Deteronoma 21:18-21). "Vanwi vo tala ni munhu la dyaka swakudya swi ta hunguteka swi va vusweti. Loko hinkwaswo leswi u swi endlaka ku ri ku dya ni ku etlela, ku nga ri khale u ta va u ambale swihuku." (Swivuriso 23:21).

Tsundzukani leswaku wanuna un'wana la fuweke, la dyaka ni hlonga ra ku navela ka yena, u file kutani a tikuma a ri etiheleni a ri eku vavisekeni lokukulu. Vubihi bya swakunwa a byi fanelanga byi boxiwa nikatsongo. Yi tiveka ngopfu ntsena lerova yi nga tekiwi yi ri ya nkoka. Xikwembu xi hi byela kahle eRitweni ra xona leswaku ku hava xidakwa lexi nga ta va na Mfumo wa Xikwembu. Biya a hi swakudya, i swakunwa leswi pfilunganyaka ni ku khumba mianakanyo, lerova lava va yi nwaka va endla vuphukuphuku. Va hundzuka lava nga ni mahanyelo yo biha naswona va tlhela va dlayana ni ku dlayana leswi a va nga ta swi endla. “Ku nwa ngopfu swi endla leswaku u va ni rito lerikulu naswona u va xiphukuphuku. I vuphukuphuku ku dakwa.” (Swivuriso 20:1).

Lava va endlaka ni ku xavisa swakunwa swo tika va ni nandzu lowu fanaka emahlweni ka Xikwembu, hikuva Xikwembu xi ri, “Mi lovisiwile! Tinenha ta bodlhela ra vhinyo! Xivindzi ni ku pfumala ku chava loko swi ta emphakeni yo hlanganisa swakunwa!” (Esaya 5:22). “U ta gweviwa loko wo nyika vaakelani va wena vhinyo kukondza va dakwa.” (Habakuk 2:15).

“Hakunene ma swi tiva leswaku lavo homboloka a va nge vi ndzhaka ya Mfumo wa Xikwembu. Mi nga tixisi; vanhu lava nga ni mahanyelo yo biha, kumbe lava gandzelaka swifaniso, kumbe vaoswi, kumbe lava nga vasodoma lava soholotiweke, kumbe lava yivaka, kumbe lava nga ni makwanga, kumbe swidakwa, kumbe vanhu lava rhuketelaka van’wana, kumbe vayivi - ku hava ni un’we wa lava loyi a nga ta va ni Mfumo wa Xikwembu.” . (1 Vakorinto 6:9,10).

Swidyoho swa ntumbuluko wa hina wa vumunhu a swi kanakanisi. Leswi hi swin’wana swa swona: “ku tikhoma loko biha, swiendlo swa thyaka ni leswi nga xiximekiki, ku gandzela swifaniso ni vungoma. Vanhu va hundzuka valala naswona va lwa; va sungula ku va ni mavondzo, va hlundzuka ni ku va ni vutianakanyi. Va hambanisiwa hi mavandla ni mintlawa; va ni mavondzo, va dakwa, va endla ti orgies naswona va endla swilo swin’wana swo fana ni leswi. Lava va endlaka swilo leswi a va nge vi ndzhaka ya Mfumo wa Xikwembu.” (Vagalatiya 5:19-21). “U nga dakwi hi vhinyo, leyi nga ta ku onha ntsena; ematshan’weni ya sweswo, tala Moya lowo Kwetsima.” (Vaefesa 5:18) .

Yesu u nyika xirhambo lexi landzelaka eka un’wana ni un’wana la nga ni torha malunghana ni timhaka ta

moya. “Un’wana ni un’wana la nga ni torha a a ta eka mina a ta nwa.” (Yohane 7:37,38). “Tana un’wana na un’wana loyi a nga na torha - hi lawa mati! Tanani, n’wina lava nga riki na mali - xava mavele mi dya! Tana! xava vhinyo (ya moyo) ni masi - a swi nge ku durheli nchumu!” (Esaya 55:1). “Mani na mani la nwaka mati lawa ndzi nga ta n’wi nyika wona, a nge he pfuki a khomiwe hi torha. Mati lawa ndzi nga ta n’wi nyika wona ma ta va xihlovo eka yena lexi nga ta n’wi nyika mati lama hanyaka ni ku n’wi nyika vutomi lebyi nga heriki.” (Yohane 4:14).

Ximanga xi vulavula hi vulolo, ku loloha ku yingisa na vuloyi. Ku xandzuka swi bihile ku fana na vuloyi (1 Samuel 15:23). “Munhu wo loloha loyi a ala ku tirha u tidlaya ntsena, leswi a swi endlaka i ku ehleketa hi leswi a nga tsakelaka ku va na swona.” (Swivuriso 21:25-26). Yoxuwa a a fanele a byela Vaisrayele a ku: “Mi nga tshami laha mi nga endli nchumu; hatlisa!

Yana emahlweni u nghena u yi teka!" (Vaavanyisi 18:9). Ntumbuluko wa munhu wu loloha swinene naswona wu nonoka ku kuma swilo swa Xikwembu. Yesu u te, "Endla hinkwaswo leswi u nga swi kotaka leswaku u nghena hi nyangwa lowutsongo." (Luka 13:24). "Un'wana ni un'wana la lavaka u ta kuma." (Matewu 7:8). "Mfumo wa matilo wu hlaseriwile hi tihanyi, naswona vavanuna va madzolonga va ringeta ku wu teka." (Matewu 11:12) .

Ku pfumala vukheta malunghana ni ku ponisiwa ni vuhlayiseki bya moya bya mimoya-xiviri ya hina swi yisa eku feni loku nga heriki. Swi hi sivela ku khongela, ku lavisia swilo leswi enteke swa Xikwembu ni ku amukela switshembiso leswi fuweke swa Xikwembu. Swi yisa eku lovisiweni. Loko Xikwembu xi vulavula na wena, xi ku hlohlotela ku nyiketa mbilu ya wena eka xona namuntlha, diyavulosi u ku byela leswaku u swi endla mundzuku. A nga ha ku byela leswaku u swi endla siku rin'wana leri faneleke, leri khombo ra kona, ri nga ha vaka ri nga si fika; kutani u ta fa u nga ponisiwanga naswona u nga ri na Kriste. Xikwembu xi ri, "Loko mi twa rito ra Xikwembu namuntlha, mi nga nonon'hwi, ku fana na vakokwa wa n'wina loko va xandzukela Xikwembu." (Vaheveru 3:7-8). I vanhu vangani lava feke hi tlhelo

ra moyo hi ku tlherisela endzhaku ku ponisiwa eka siku rin'wana leri olovaka swinene leri nga si tshamaka ri fika? Siku ra mundzuku a hi ra wena.

Xikhovha xa ximanga xi tala ku tirhisiwa hi madokodela ya valoyi ku endla vuloyi. Laha yi kombetela eka xidyoho xa ku tshemba vuloyi ni ku byi endla, kumbe ku vhumbha, kumbe masalamusi, kumbe voodoo, ematshan'wini yo tshemba Xikwembu lexi hanyaka. Ngopfu-ngopfu eminkarhini ya ndzingo ni mavabyi, ku xaniseka ni ku feriwa, hi byeriwa ku vitana Xikwembu lexi hanyaka, lexi lunghekeleke ku pfuna, ematshan'weni yo tshemba nkateko lowunene kumbe wo biha. "Hosi yi kongomisa munhu endleleni leyi a faneleke ku famba ha yona." (Pisalema 37:23). "Xana u kona loyi a vabyaka? U fanele ku rhumela vakulukumba va kereke, lava nga ta n'wi khongeleta va n'wi tota mafurha ya mutlhwari hi vito ra Hosi. Xikhongelo lexi xi endliwaka hi ripfumelo xi ta horisa munhu loyi a vabyaka. HOSI Xikwembu xi ta n'wi vuyisela rihanyo, kutani swidyoho leswi a swi endleke swi ta rivaleriwa. Hikokwalaho, phofulani swidyoho swa n'wina eka un'wana na un'wana, mi khongeletana, leswaku mi ta horisiwa." (Yakobo 5:14-16). Xikwembu xi lerisile Vaisraele xi ku: "Mi nga endli magandzelo hi vana va n'wina endzilweni etialitarini

ta n'wina; naswona u nga pfumeleli vanhu va wena va endla vungoma, kumbe ku lava swikombiso, kumbe ku tirhisa swipele kumbe switlhavelo, kumbe ku vulavurisana ni vaprofeta. U nga va pfumeleli ku vulavurisana ni mimoya ya vafi, yo tanihi vungoma. HOSI Xikwembu xa n'wina xi venga vanhu lava endlaka swilo leswi nyenyetsaka.” (Deteronoma 18:10-12). “Ehandle ka muti (wa le tilweni) ku ni vagwinehi ni lava endlaka masalamusi, lava tikhomaka hi ndlela yo biha ni vadlayi, lava gandzelaka swifaniso ni lava nga vahembi hi marito ni hi swiendlo.” (Nhlavutelo 22:15) .

U nga yi ku ya lava xitsundzuxo eka vanhu lava vulavurisana ni mimoya ya vafi. Loko u endla tano, u ta va u nga tenganga hi mihivahivana. Hi mina HOSI Xikwembu xa n'wina.” (Levhitika 19:31). “Kambe vanhu va ta ku byela leswaku u kombela marungula eka vaprofeta ni vangoma, lava rhurhumelaka ni ku rhurhumela. Va ta ku, ‘Phela, vanhu va fanele ku kombela marungula eka mimoya, va vulavurisana na vafi hi ku yimela lava hanyaka.’ Mi fanele ku va hlamlula, ‘Yingisani leswi Hosi yi mi dyondzisaka swona! U nga yingisi vangoma - leswi va ku byelaka swona a swi nge ku pfuni nchumu.’ ”(Esaya. 8:19-20).

Loko u ri karhi u hlaya buku leyi leyitsongo, Xikwembu xi vulavula na wena, xi ku vitana ku tshika swidyoho swa wena ni ku nyiketa vutomi bya wena eka xona. Moya wa ximanga, lowu nga embilwini ya wena, wu endla swinginganyeto swa mixaka hinkwayo eka wena ku tlherisela endzhaku ku teka xiboho lexi, naswona wu ringeta ku tata mbilu ya wena hi ku chava. “Xana ndyangu wa mina, vanghana va mina ni vanhu van’wana va ta ku yini, loko ndzi va Mukreste wa xiviri? Ku ta humelela yini loko ndzi nga ha swi koti ku hlanganyela eka mincino, minkhuvo ni ku tihungasa ka misava?” Ematshan’wini yo vona rifuwo lerikulu eka Kriste Yesu, ku rhula ka Yena loku hlamarisaka, ntsako wa yena lowu marito ma nga kotiki ku wu kombisa, ku vangama ka Yena, vutomi lebyi nga heriki lebyi taleke hi ntsako, u sungula ku vona swilo hinkwaswo leswi u nga ha lahlekeriwa hi swona. U vona swilo leswi u faneleke ku swi tshika loko u pfumelela Kriste ku nghena embilwini ya wena. Ku chava munhu xikan’we na ku chava rifu swi ku hlayisa u ri hlonga ra diyavulosi. Kambe Kriste u tile ku ta ntshunxa lava a va ri mahlonga vutomi bya vona hinkwabyo hikwalaho ka ku chava ka vona rifu. (Vaheveru 2:14-15). Moya wa ku loloha ku yingisa wu

ku endla u nonon'hwa swinene lerova mbilu ya wena yi ta nonon'hwa ku fana ni xikhegelo xa ximanga.

Nghala i xivandzana xa tihanyi swinene. Rivengo, vukarhi na vukarhi byo biha swi tala ku lawula mbilu ya munhu naswona minkarhi yo tala swi yisa eku dlayeni. U nga ha ringeta hambi ku ri ku swi kota ku lawula vukarhi byebyo byo biha bya wena, kukondza byi pfurha hi vukarhi bya byona hinkwabyo. Swa antswa ku pfumela leswaku swi le mbilwini ya wena, u kombela Yesu leswaku a ku ntshunxa. “U nga tshiki ku hlundzuka; swi yisa emaxangwini ntsena.” (Pisalema 37:8). “Ku hlundzuka i tihanyi ni ku onha.” (Swivuriso 27:4). “Hlayisa ku hlundzuka ka n'wina ehansi ka vulawuri; i vuphukuphuku ku hlayisa xikhomela.” (Eklesiasta 7:9), “Susa vukarhi.” (Vakolosa 3:8) .

Magwala yo tala ya nwa leswaku ma tikhutaza ku endla xiendlo xo karhi xo biha kumbe ku rihisela, kambe swi “fana ni vhinyo leyi endliweke hi chefu ya tinyoka.” (Deteronoma 32:33). Ku rihisela swa nandziha embilwini ya vudyoho, kambe Xikwembu hi xona xi xupulaka swiendlo hinkwaswo swo biha. Yesu u te, “Rhandza warikwenu hilaha u tirhandzaka hakona” (Marka 12:31) na “Rhandza valala va wena.” (Matewu 5:44). Xikwembu xi tshembisile ku hi rivalela swihoxo leswi hi swi endleke, loko hi rivalela van’wana eka swibihi leswi va hi endleke swona. (Matewu 6:12). Moya lowu nga ni vuxiyaxiya, lowu gungulaka wu vengiwa hi Xikwembu. Ku navela loku chavisaka ka ku halatiwa ka ngati ni nyimpi ku le mbilwini ya munhu, naswona hikwalaho ku rhula ka xiviri ku fanele ku simekiwa embilwini loko ku ta tshama nkarhi wo leha.

Nyoka yi kanganyisa Evha entangeni wa Edeni yi herisa xinakulobye xo nandziha na vunghana na Xikwembu. Sathana a a va ni mavondzo swinene eka Adamu na Evha loko a va vona va ri vafumi emisaveni, va hanya hi vun'we lebyi hetisekeke ni Xikwembu, va teka ndhawu ya yena. Hikwalaho ka mavondzo Sathana u kunguhate ku lovisiwa ka vona, naswona u humelerile ku herisa vunghana bya vona byo hlamarisa ni vutomi bya vona na Xikwembu. Mavondzo ni mavondzo lama fanaka ya diyavulosi embilwini ya munhu swi onha ntsako etimbilwini ta van'wana loko va vona van'wana va tsakile naswona va hanya kahle. Mavondzo ya tisa miehleketo yo biha embilwini ku herisa ntsako wa van'wana, naswona swi nga endla ni ku dlaya. Leswi swi tano ngopfungopfu evuton'wini byin'wana bya vukati. "Nuna a nga tshuki a hlundzuka ku tlula loko a ri ni mavondzo; ku rihisela ka yena a ku tivi makumu." (Swivuriso 6:34). Eka mabindzu swin'we ni le ka swiyimo swin'wana hinkwaswo swa vutomi swi vanga ku xaniseka ni rivengo leri nga hlamuselekiki. Hambi ku ri vatirhi va Vakriste, vachumayeri na vatirheli a va ntshunxekanga eka mavondzo loko Xikwembu xi fanele ku tirhisa nandza wa xona un'wana ku tlula vona. Va fanele ku tshama va rindzile, naswona va

tala hi rirhandzu ro tengra Xikwembu leri xi ri chululeleke etimbilwini ta hina hi ku tirhisa Moya lowo Kwetsima. (Varhoma 5:5). Loko swi nga ri tano, ku pfuna ka vona eka Xikwembu ni vutirheli bya vona swi ta onhiwa hi ntumbuluko wa mavondzo.

Ximanga xi vulavula laha hi swidyoho swa makwanga na ku rhandza mali leswi nga xihlovo xa vubihi hinkwabyo. (1 Timotiya 6:10). Tinjiya to karhi eCongo ti dya tinjiya hi madzana kukondza ti pfurha ti fa. Munhu wa makwanga a nga tiyimiselanga ku pfula voko rakwe leswaku a pfuna swisiwana ni swisiwana. Va ringeta hi tindlela hinkwato, hi ku tshembeka ni ku nga tshembeki, ku kuma rifuwo leri engetelekeke ra misava leyi. Yesu hi yexe u te, "Mi nga tihlayseli rifuwo laha misaveni, laha switsotswana ni thyaka swi onhaka, ni swigevenga swi nghena swi yiva. Ematshan'weni ya sweswo, tihlayseleni rifuwo

etilweni, laha tinsuna ni thyaka swi nga ta ka swi nga onhi, naswona swigevenga swi nga swi koti ku nghena swi yiva. Hikuva mbilu ya wena yi ta tshama yi ri laha rifuwo ra wena ri nga kona.” (Matewu 6:19-21). Akani ni ndyangu wa yena va khandliwe hi maribye hikuva a a rhandza nsuku ni silivhere ni swiambalo. (Yoxuwa 7). Yudasi Iskariyota, mudyondzisiwa wa Yesu, u ti hayekile hikuva ku rhandza mali swi n’wi endle a xenga Hosi ni N’wini wakwe. A hi mali leyi hombolokeke, hambi ku ri nsuku, kambe i irhandzu ra mali leri fihliweke embilwini ya munhu.

Magidi ya vavanuna ni vavasati va mintlawa ni tinxaka hinkwato va onha vutomi bya vona ni vutomi bya ndyangu wa vona hi ku navela loku chavisaka ko kuma rifuwo lerikulu ni ra xitshuketa. Va swi endla hi ku gembula ni ku becha mali yo tala eka mphikizano wa tihanci ni timbyana, ni swin’wana.

Ku navela ku fuwa handle ka swiphiqo swo tala swi yisa eku yiveni ni ku dlaya swin’we ni ku tidlaya. Ku rhandza mali ni makwanga swi ni vanghana vo tala, vo tanihi ku rhandza nd huma kumbe matimba. Ku nga ha va matimba ya tipolitiki yo fuma van’wana, matimba ya timali yo tshikilela swisiwana kumbe

hambi ku ri matimba ya vukhongeri. Va khathala ngopfu hi vito ra nhlengeletano ya kereke ku tlula Xikwembu, va nga amukeli n'wana wihi na wihi wa Xikwembu loyi a nga ni xivindzi xo landzela Kriste handle ko va wa kereke ya yena yo karhi. (Marka 9:38). Yesu u te, "Tivoneleni, mi tivonela eka makwanga ya mixaka hinkwayo hikuva vutomi bya munhu bya ntiyiso a byi endliwi hi swilo leswi a nga na swona, ku nga khathariseki leswaku u fuwile ku fikela kwih." (Luka 12:15). Mhaka ya mufuwi yi hlamuseriwa hi ndlela leyi: "Ku tshame ku va ni wanuna un'wana la fuweke loyi a a ri ni misava leyi a yi byala swibyariwa leswinene. U sungule ku tibyela a ku, 'A ndzi na laha ndzi nga hlayisaka swibyariwa swa mina hinkwaswo. Xana ndzi nga endla yini? Leswi hi swona leswi ndzi nga ta swi endla,' a tibyela; 'Ndzi ta hirimuxa swivala swa mina ndzi aka leswikulu laha ndzi nga ta hlayisa mavele ya mina na nhundzu ya mina yin'wana hinkwayo. Kutani ndzi ta tibyela, Lucky man! U ni swilo hinkwaswo leswinene leswi u swi lavaka ku ringana malembe yo tala. Olovisa vutomi, u dya, u nwa, u tiphina!' Kambe Xikwembu xi ku eka yena, 'Wena xiphukuphuku! Vusiku lebyi hi byona u ta boheka ku nyikela vutomi bya wena; kutani i mani loyi a nga ta kuma swilo leswi hinkwaswo leswi u

tihlayiseleke swona?' Hi yona ndlela leyi eka lava ti hlengeletelaka rifuwo kambe va nga fuwiki emahlweni ka Xikwembu." (Luka 12:16-21). "Swi pfuna yini munhu loko a kuma misava hinkwayo a lahlekeriwa hi vutomi bya yena? (Marka 8:36). "Nakona ndzi ku byela leswaku u nga vileli hi swakudya leswi u swi lavaka leswaku u tshama u hanya, kumbe hi swiambalo leswi u swi lavaka emirini wa wena. Ematshan'weni ya sweswo, khathala hi Mfumo wa Yena, kutani U ta ku nyika swilo leswi. Hikuva mbilu ya wena yi ta tshama yi ri laha rifuwo ra wena ri nga kona." (Luka 12:22-34).

Sathana, tata wa mavunwa hinkwawo ni wa lava vulaka mavunwa, Hi yena loyi a hi kucetelaka ku dyoha, naswona i mufumi wa mbilu. Yesu u te, "Mi vana va tata wa n'wina, diyavulosi, naswona mi lava ku landzela ku navela ka tata wa n'wina. Ku sukela eku sunguleni a a ri mudlayi naswona a nga si tshama

a va etlhelweni ra ntiyiso, hikuva a ku na ntiyiso eka yena. Loko a vula mavunwa, u endla leswi nga swa ntumbuluko eka yena ntsena, hikuva i muhembi ni tata wa mavunwa hinkwawo.” (Yohane 8:44). Mavunwa lamatsongo ma bibile ku fana ni mavunwa lamakulu. Ku na mavunwa lawa ya vulavuriwaka, ya tsariwaka kumbe ku endliwa hi swiendlo swa hina. Mukanganyisi i muhembi hikuva entiyisweni u tiendla leswi a nga riki swona. Xikwembu a xi nge hembi - na Mukriste a nga hembi (Tito 1:2). “Kutani, loko hi vula leswaku hi ni xinakulobye na Yena, kambe hi nkarhi lowu fanaka hi hanya emunyameni, hi hemba hi marito ya hina ni le ka swiendlo swa hina.” (1 Yohane 1:6). “Kambe ehandle ka muti (wa le tilweni) ku ni vagwinehi ni lava endlaka masalamusi, lava nga ni mahanyelo yo biha ni vadlayi, lava gandzelaka swifaniso ni lava nga vahembi hi marito ni hi swiendlo.” (Nhlavutelo 22:15). Xikwembu xi venga mbhoni leyi vulaka mavunwa hi ku landzelelana. (Swivuriso 6:16,19).

Nyeleti yi vulavula hi ripfalo leri nga embilwini ya munhu un'wana ni un'wana. Laha yi thyakile naswona yi bihile, kumbexana yi file hikwalaho ka ku dyoha loku hambetaka ni hi vomu. Ri pfariwile mahlo naswona ri dyohile, lerova ri nga ha swi koti ku avanyisa swiendlo swa rona. Ripfalo leri ro biha minkarhi yin'wana ri nga ha miyela, minkarhi yin'wana ri karhateka. Ri hehla loko ri fanele ri tiyimelela, naswona ri tiyimelela loko ri fanele ri hehla. Swi nga ha endleka yi file, onge hi loko yi hisiwile hi nsimbi yo hisa, naswona yi lahlekeriwe hi ku twisia ni ku titwa hinkwako. Swi humelela hi ku tshika ripfumelo ni ku yingisa mimoya ya mavunwa. I ku landzela tidyondzo ta mademona, ni ku yingisela tidyondzo leti hangalasiweke hi vahembi lava kanganyisaka. (1 Timotiya 4:1-2; Vaheveru 10:22).

Tihlo ra Xikwembu ri vona hinkwaswo leswi humevelaka embilwini. A ku na nchumu lowu nga fihliwaka eka tihlo ra Yena leri pfurhaka, naswona hikwalaho wa swi tiva ni ku vona miehleketo hinkwayo ya le xihundleni ni makungu ya mbilu. Ku nga khathariseki leswaku u endla swiendlo swa wena swo biha nivusiku bya munyama, ekhwatini ro tsindziyela, ekheleni leri enteke kumbe kun'wana ni kun'wana laha ku nga vaka kona, Xikwembu xa swi vona. (Mahlo eka swifaniso leswi na wona ya pfumelelana na xivumbeko xa xikandza xa wanuna).

Tindzimi letintsongo ta ndzilo leti rhendzeleke mbilu ti kombisa rirhandzu ra Xikwembu leri rhendzeleke mbilu ya vudyoho. Loko Xikwembu xi venga xidyoho

Xi rhandza munhu. A nga lavi rifu ra mudyohi, kambe leswaku a fularhela swidyoho swa yena a hanya (2 Petro 3:9). Yesu u tile ku ta ponisa vadyohi. Ku ni ntsako lowukulu etilweni hikwalaho ka mudyohi un'we loyi a hundzukaka. (Luka 15:7). Tindzimi letitsongo ta ndzilo na tona ti vulavula hi ngati ya Yesu Kreste, "Xinyimpfana xa Xikwembu, Ilexi susaka xidyoho xa misava." (Yohane 1:29).

Ntsumi yi yimela Rito ra Xikwembu. Xikwembu xi lava ku vulavula ni lava kanganyisiweke ni lava rhwaleke mindzhwalo yo tika ya xidyoho. U lava leswaku va fularhela tindlela ta vona ta vudyoho va pfumelela ku vonakala ni rirhandzu ra Xikwembu swi nghena etimbilwini ta vona.

Tuva i xikombiso xa Moya lowo Kwetsima, Moya lowu paluxaka ntiyiso mayelana na Xikwembu, mayelana na xidyoho na leswi lulameke, na mayelana na ku avanyisa ka Xikwembu. (Yohane 15:26). Moya lowo Kwetsima wu kombisiwa laha ehandle ka mbilu ya munhu. A nge swi koti ku hanya laha xidyoho xi fumaka kona.

Loko xifaniso xa mbilu leyi xi fanele ku fana na xiyimo xa mbilu ya wena, rilela Hosi u yi pfulela mbilu ya wena. Ku vonakala ka Rito ra Yena a ku voninge embilwini ya wena. “Pfumela eka Hosi Yesu, kutani u ta ponisiwa.” (Mintirho 16:31). Xikwembu xi tiyimisele, ina, xi tshembisile ku cinca mbilu ya wena, ku ku nyika mbilu leyintshwa na miehleketo leyintshwa. (Ezekiyele 11:19). Leswi swi hlamuseriwa eka xifaniso xa vumbirhi.

2. MBILU LEYI KHIRHISIWEKE HI XIDYOHO.

Xifaniso lexi xi kombisa mbilu leyi hundzukaka leyi sungulaka ku lava Xikwembu. Ntsumi yi khome banga, Rito ra Xikwembu, leri "hanyaka, ri tirha, ri kariha ku tlula banga rin'wana ni rin'wana ra matlhelo

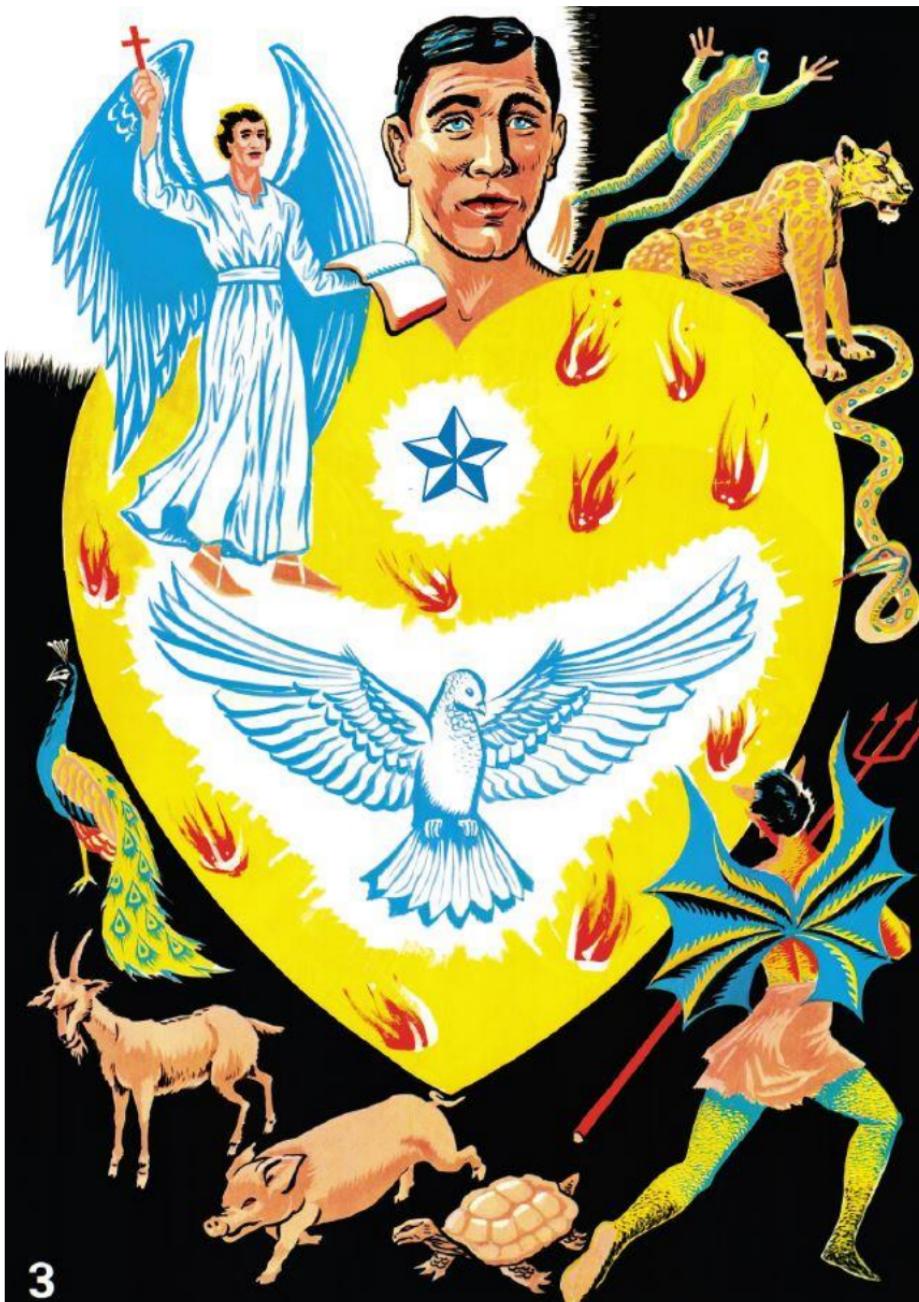
mambirhi. Yi tsema ndlela hinkwayo, kuya laha moyana moyo swi hlanganaka kona, kuya laha mahlangano na mongo swi hlanganaka kona. Ri avanyisa ku navela ni miehleketo ya mbilu ya munhu.” (Vaheveru 4:12). Rito ra Xikwembu ri n’wi tsundzuxa leswaku “xidyoho xi hakela hakelo ya xona - rifu” (Varhoma 6:23) na leswaku “un’wana na un’wana u fanele ku fa kan’we, kutani endzhaku ka sweswo a avanyisiwa hi Xikwembu.” (Vaheveru 9:27). Ndhawu ya mudyohi ni la nga pfumeriki yi ta va etiveni leri pfurhaka hi ndzilo ni Sulphura.” (Nhlavutelo 21:8).

Hi voko ra yona lerin’wana ntsumi yi khome khwiri. Leswi i ku tsundzuxa mudyohi leswaku hinkwerhu hi ta fa. Miri wa hina lowu hi wu tsakelaka swinene, hi wu ambalaka, hi wu wundla ni ku wu sasekisa, hi wu nyikaka nkhathalelo ni nyungiso wo tano leswaku wu enerisa ku navela ni ku navela ka wona, wu ta fa wu tlhela wu bola, naswona swivungu swi ta wu herisa loko moya-xiviri ni moyo wa hina wu hanya hilaha ku nga heriki . Ri ta humelela siku rin’wana emahlweni ka Kriste, ku avanyisiwa hi Yena. (2 Vakorinto. 5:10). Laha hi vona mudyohi a sungula ku xiya rungula ra Xikwembu ni ku pfula mbilu ya yena eka rirhandzu ra Xikwembu. Moya lowo Kwetsima wu sungula ku voninga embilwini ya munyama na vudyoho. Ku

vonakala ka Xikwembu ku nghena embilwini ya yena ku hlongola munyama hinkwawo. Loko ku vonakala ka Xikwembu ku nghena, munyama wu fanele wu nghena. Xidyoho, lexi hlamuseriweke laha hi swiharhi hinkwaswo swo hambana-hambana, xi fanele xi famba. Hikwalaho, muhlayi la rhandzekaka, pfumelela Yesu, Ku Vonakala ka misava, ku nghena embilwini ya wena, kutani munyama ni swiendlo swo biha swa munyama swi fanele ku suka embilwini, hilaha swi kombisiweke hakona eka xifaniso lexi. Yesu u te, “Hi mina ku vonakala ka misava. Loyi a ndzi landzaka u ta va ni ku vonakala ka vutomi naswona a nge pfuki a fambe emunyameni.” (Yohane 8:12). A wu nge pfuki u humelerile ku hlongola xidyoho embilwini ya wena hi matshalatshala ya wena, vutlhari bya wena kumbe hi vutlhari bya vanhu. Ndlela yo olova, yo tiyiseka, yo hatlisa no tirha no tirha ntsena, i ku pfumelela Yesu, Ku Vonakala, ku nghena Munyama, lowu nga xidyoho, wu fanele ku huma. N’weti ni tinyeleti swi nga ha hi nyika mpfuno wo karhi hi vusiku lebyi nga ni munyama, kambe loko dyambu ri humile, kutani munyama swin’we ni mavoni lamatsongo ma nyamalala. Yesu i Dyambu ra ku lulama. Loko A nghena etempeleni ya le Yerusalem, U hlongole hinkwavo lava a va xava ni ku xavisa kwalaho. U

hundzule matafula ya vacinci va mali ni switulu swa lava xavisaka maphaphatani. U te: “EMatsalweni ku tsariwile leswaku Xikwembu xi te, ‘Tempele ya mina yi ta vuriwa yindlu ya xikhongelo.’ Kambe n’wina mi yi endla vutumbelo bya vayivil” (Matewu 21:13). Mbilu ya wena yi kunguhatiwile ku va yindlu ya Xikwembu, tempele ya Xikwembu. U lava ku hanya eka yona, a yi endla yi saseka, a yi tata hi ku vonakala, rirhandzu na ntsako. Yesu a nga tanga ku ta hi rivalela swidyoho swa hina ntsena, kambe u tile ku ta hi kutsula ni ku hi ntshunxa eka matimba ni ku fuma ka xidyoho. “Loko N’wana (Yesu) a ku ntshunxa, kutani hakunene u ta ntshunxeka.” (Yohane 8:36).

3. MBILU YA KU hundzuka.

3

Xifaniso lexi xi hi komba xiyimo xa mbilu xa mudyohi la hundzukaka hakunene. Sweswi u vona vukulu ni ku chavisa ka swidyoho swa yena swo tala leswi Yesu a feleke swona exihambanweni. Loko a vona

xihambano lexi ntsumi, Rito ra Xikwembu, ri n'wi kombaka xona, xi tshoveka mbilu ya yena leyi sweswi yi nga ni gome. U susumetiwa hi ku tisola lokukulu, loku humaka embilwini ni gome hikwalaho ka swidyoho swa yena swo tala. Loko a vona rirhandzu lerikulu ra Xikwembu leri kombisiweke eka Kriste Yesu, rirhandzu leri ri n'okisa mbilu ya yena, ngopfu-
ngopfu loko a sungula ku lemuka leswaku Yesu Kriste, N'wana wa Xikwembu, u tile ku ta susa swidyoho swa yena swo tala. A a tiyimisele ku fela ematshan'weni ya yena exihambanweni.

Mhaka ya leswaku Yesu u biwe, a rhwexiwa harhi ya mitwa, a ri ni swipikiri leswi a swi hlongoriwile emavokweni ni le milengeni ya Yena ivi a fela exihambanweni hikwalaho ka swidyoho swa hina, yi tisiwa ekaya swi ri erivaleni ni hi vuenti eka mudyohi la hundzukaka, swi cinca mbilu ni vutomi bya yena hi ku helela. Loko a ri karhi a hlaya Rito ra Xikwembu leri eka rona a nga tivonaka onge a ri exivonini, u ya a swi xiya leswaku u fularhele Xikwembu ku fikela kwihi ni ku nga yingisi swileriso swa xona. U hluriwile hi mintlhaveko ya gome lerikulu ni gome, naswona loko a ri karhi a chulula mbilu yakwe emahlweni ka Xikwembu hi mihloti ni ku rila lokukulu, Yesu u tshinela eka yena. Rirhandzu ni ku rhula ka Xikwembu

swi nghena embilwini ya yena loko a sungula ku xiya leswaku “ngati ya Yesu, N’wana wa xona, ya hi basisa eka xidyoho xin’wana ni xin’wana.” (1 Yohane 1:7). “Oho Xikwembu, tumbuluxa mbilu leyi tengeke eka mina, u veka moyo lowuntshwa ni wo tshembeka eka mina.” (Pisalema 51:10). Nakambe, Rito ra Xikwembu ri ri, “Ndzi tsakisiwa hi lava titsongahataka ni lava hundzukaka, lava ndzi chavaka ni ku ndzi yingisa.” (Esaya 66:2). Moya lowo Kwetsima wu veka marito ya Yesu erivaleni eka yena, “Xivindzi, n’wananga (n’wana)! Swidyoho swa wena swi rivaleriwile.” (Matewu 9:2). Loko a ha languta exihambanweni na ngati ya Yesu leyti nga halatiwa exihambanweni, a pfumela leswaku hinkwaswo swi endleriwe yena, u sungula ku lemuka leswaku ndzhwalo wa xidyoho wu susiwile, hikuva Yesu u tiyiserile ku xaniseka . A swi fanele swi ri swa hina. “Hikwalaho ka swidyoho swa hina U vavisekile, a biwa hikwalaho ka vubihi lebyi hi byi endleke,” naswona “Hosi yi endle leswaku nxupulo wu wela eka Yena.” (Esaya 53).

Moya lowo Kwetsima ni rirhandzu ra Xikwembu swi lawula mbilu leyti basisiweke. Loko a ri karhi a pfumela eka Yesu, wa swi xiya leswaku swidyoho swa yena swi rivaleriwile, kutani u kuma xitiyisekiso embilwini ya yena leswaku ngati ya Yesu, N’wana wa

Xikwembu, yi n'wi basisile eka swidyoho hinkwaswo. (1 Yohane 1:7). Sweswi wa tiyiseka leswaku un'wana na un'wana loyi a pfumelaka eka Yesu a nge fi (hi moya), kambe u ta va na vutomi lebyi nga heriki. (Yohane 3:16). "Hikuva hi ntshunxiwile hi rifu ra gandzelo ra Kriste, hi leswaku swidyoho swa hina swi rivaleriwile." (Vaeresa 1:7). Ku navela ka vudyoho ka ntumbuluko wa munhu sweswi ku nyike ndhawu eka ku navela lokukulu ka ku hanyela Xikwembu ni ku xi tirhela "loyi a hi rhandzeke ku sungula." (1 Yohane 4:19). Ematshan'weni yo rhandza misava ni swilo swa misava, u rhandza Xikwembu ni swilo swa Xikwembu.

Eka xifaniso lexi hikwalaho, hi kuma leswaku swiharhi leswi yimelaka xidyoho, sweswi swi le handle ka mbilu ya yena. Hambileswi Sathana a nga laviki ku suka ekaya rakwe ra khale, a languta endzhaku a ri ni ntshembo wa leswaku u ta tlhela a kuma nyangwa. Hi yona mhaka Hosi Yesu a hi tsundzuxaka leswaku hi tshama hi rindzile ni ku khongela; ku lwisana na diyavulosi leswaku a ta hi balekela. (Yakobo 4:7).

4. KU FELA NA KRESTE.

Xifaniso lexi xi vulavula hi Mukriste loyi a kumeke ku rhula loku hetisekeke ni ku ponisiwa loku nga heriki hi rifu ra Hosi ni Muponisi wa hina, Yesu Kriste, naswona hi ndlela yoleyo a nga tinyungubyisi hi nchumu

wun'wana handle ka "ntsena hi xihambano xa Hosi ya hina Yesu Kriste. Hi xihambano xa Yena misava yi file eka hina, na hina hi file eka misava." (Vagalatiya 6:14). Yesu u fele exihambanweni leswaku na hina, hi ta "fela xidyoho hi hanyela ku lulama"; Mukreste loyi a feke emisaveni. (1 Petro 2:24). Hi lerisiwe: "Moya a wu kongomise vutomi bya hina, naswona a hi nge enerisi ku navela ka ntumbuluko wa munhu." (Vagalatiya 5:16,25).

Nsika leyi Hosi Yesu a bohiweke eka yona endzhaku ka loko va hluvule swiambalo swa Yena, yi kombisiwile eka xifaniso lexi xa mbilu, xikan'we na swibakele leswi va n'wi baseke ha swona hi tihanyi. U xupuriwile hikwalaho ka swidyoho swa hina hikuva "hi hanyisiwa hi ku xupuriwa loku A ku kumeke." (Esaya 53:5). Heroda ni masocha ya yena va N'wi hlekula, naswona endzhaku ko n'wi ba, va tshikilela harhi ya marhavi ya mitwa enhlokweni ya Yena. Ematshan'wini yo N'wi ambexa harhi ya nsuku, va veke nhonga evokweni ra yena ra xinene - ematshan'wini ya nhonga ya hosi. Va nkhinsamile emahlweni ka yena, va n'wi hlekula, va ku: "Hosi ya Vayuda a yi hanya!" Va N'wi tshwutela marha va n'wi tekela nhonga, va n'wi ba enhlokweni. Endzhaku ka

loko va N'wi hlekile hi tingana ni hi tihanyi, va N'wi yise ekule leswaku a ya vambiwa. (Matewu 27:27-31).

Kuna votala lava va tivulaka Vakriste lava khongelaka, va hlanganyela eka sakramente ra xilalelo xo kwetsima, va yimbelela tinsimu ta Xikwembu naswona hambiswiritano, hi swiendlo swa vona swa vudyoho, va tshama va ri karhi va belela N'wana wa Xikwembu nakambe. (Vaheveru 6:6). “A hi hinkwavo lava ndzi vitanaka ‘Hosi, Hosi’ lava nga ta nghena eMfun’weni wa matilo, kambe i lava endlaka leswi Tata wa mina wa le tilweni a lavaka leswaku va swi endla ntsena.” (Matewu 7:21-27).

Eka xifaniso lexi hi tlhela hi kuma nkwama wa mali wa Yudasi. U xengile Hosi Yesu a n'wi xavisa hi makume nharhu wa mali ya silivhere, hikuva rirhandzu ra mali a ri khome mbilu ya yena naswona sweswo hi swona ntsena leswi a nga swi ehleketa. Rivoni, tinketana, na swin'wana, a swi tirhisiwa hi masocha lama tekeke Yesu a va mubohiwa nivusiku. Tidayisi, leti hakanyingi a ti tirhisiwa ku gembula, a ti tirhisiwa hi masocha loko ma gembula hi swiambalo swa Yena. “Va gembula hi swiambalo swa mina, va swi avanyisa exikarhi ka vona.” (Pisalema 22:18). Va teke

hinkwaswo eka Yesu, kambe Yena hi yexe va arile, va ku “A hi lavi leswaku wanuna loyi a va hosi ya hina.”

Vanhu hi ku angarhela va lava ku kuma mikateko hinkwayo leyi humaka eka Xikwembu, mpfula hinkwayo ni dyambu hinkwaro, kambe a va lavi ku tinyiketela ku tirhela Xikwembu tanih Hosi ni Hosi ya vona. Eka vo tala, Xikwembu i xinene ntsena ku pfuna hi nkarhi wa maxangu ni ku heleriwa hi ntshembo.

“Hi fumu, masocha ma tlhave tlhelo ra Yena kutani ngati ni mati swi chuluriwa xikan’we-kan’we.” (Yohane 19:33-37). Loko mbolo yi nga si rila, Petro u vule kanharhu leswaku a nga n’wi tivi Yesu, kambe endzhaku u hundzukile a ri karhi a rila swinene. (Matewu 26:69-75). Xana u tivisa erivaleni leswaku u nyikerile mbilu ya wena eka Yesu Kriste, hi leswi u swi vulaka ni ku swi endla? Kumbe u khomiwa hi tingana ku tivisa van’wana? Yesu u te, “Loko un’wana a vula erivaleni leswaku i wa mina, na mina ndzi ta n’wi endlela sweswo emahlweni ka Tata wa mina la nge matilweni. Kambe loko un’wana a ndzi ala erivaleni, mina ndzi ta n’wi ala emahlweni ka Tata wa mina la nge matilweni.” (Matewu 10:32-33).

Yesu u tlhele a ku, “Un’wana ni un’wana loyi a nga rhwariki xihambano xakwe, a landzela minkondzo ya

mina, a nga faneleki ku va mudyondzisiwa wa mina.”
(Matewu 10:38). Va tsaka lava kumaka nsirhelelo
eRibyeni, Yesu Kriste!

5. TEMPELE YA XIKWEMBU.

5

Xifaniso lexi xi kombisa mbilu leyi tengeke no basisiwa ya mudyohi loyi a ponisiweke hi tintswalo to tala ta Xikwembu na tintswalo. Yi hundzuke tempele ya ntiyiso ya Xikwembu, kaya ra Xikwembu, Tatana,

N'wana na Moya lowo Kwetsima. Hi ku ya hi xitshembiso xa Hosi Yesu Kriste, "Loyi a ndzi rhandzaka u ta yingisa dyondzo ya mina. Tata wa mina u ta n'wi rhandza, kutani mina na Tata wa mina hi ta ta eka yena hi ya tshama na yena." (Yohane 14:23). Xikwembu xi xixima, xi katekisa no tlakusa munhu hi Yesu Kriste. (Luka 1:52).

Mbilu sweswi yi hundzuke tempele ya ntiyiso ya Xikwembu. Xidyoho xi hlongoriwile. Ematshan'wini ya swiharhi swo hambana-hambana leswi lawuriwaka hi Sathana, tata wa mavunwa, hi vona Moya lowo Kwetsima, Moya wa Ntiyiso, wu hanya embilwini. Ematshan'wini yo va ndhawu yo tswala xidyoho, mbilu yi hundzuke murhi wo saseka, lowu tswalaka mihandzu kumbe ntanga, lowu tswalaka mihandzu ya Moya. I swo fana na rirhandzu, ntsako, ku rhula, ku titsongahata, ku lehisa mbilu, musa, vunene, ku tshembeka na ku tikhoma na swin'wana leswi amukelekaka no tsakisa eka Xikwembu na munhu. (Vagalatiya 5:22-23). Sweswi u hundzuke rhavi leri tswalaka mihandzu ra murhi wa xiviri wa vhinya - Hosi ya hina Yesu Kriste. Xihundla xa ku tswala mihandzu leyi hileswaku u tshama a ri na vun'we na Kriste, naswona Kriste na marito ya Yena va tshama eka yena. (Yohane 15:1-10). Tanihi leswi a tatiweke no

khuvuriwa hi Moya lowo Kwetsima, u na matimba yo hlula ntumbuluko wa munhu na ku navela ka wona, na ku wu dlaya. (Vagalatiya 5:24). Moya lowo Kwetsima wu kongomisa vutomi bya yena, naswona a wu enerisi ku navela ka ntumbuluko wa munhu. (Vagalatiya 5:16). A nga ha hanyi hi leswi a swi vonaka, a swi twaka ni ku swi twa, kambe hi ripfumelo - hikuva “hi hlula ku hlula misava hi ku pfumela ka hina.” (1 Yohane 5:4). U hanya hi ku tiyiseka ni ntshembo naswona u tiyisiwa hi ku langutela ku vuya loku nga kusuhi ka Hosi ya hina Yesu Kriste. U hanya a ri karhi a vona rirhandzu ra Xikwembu, leri tshamaka hilaha ku nga heriki.

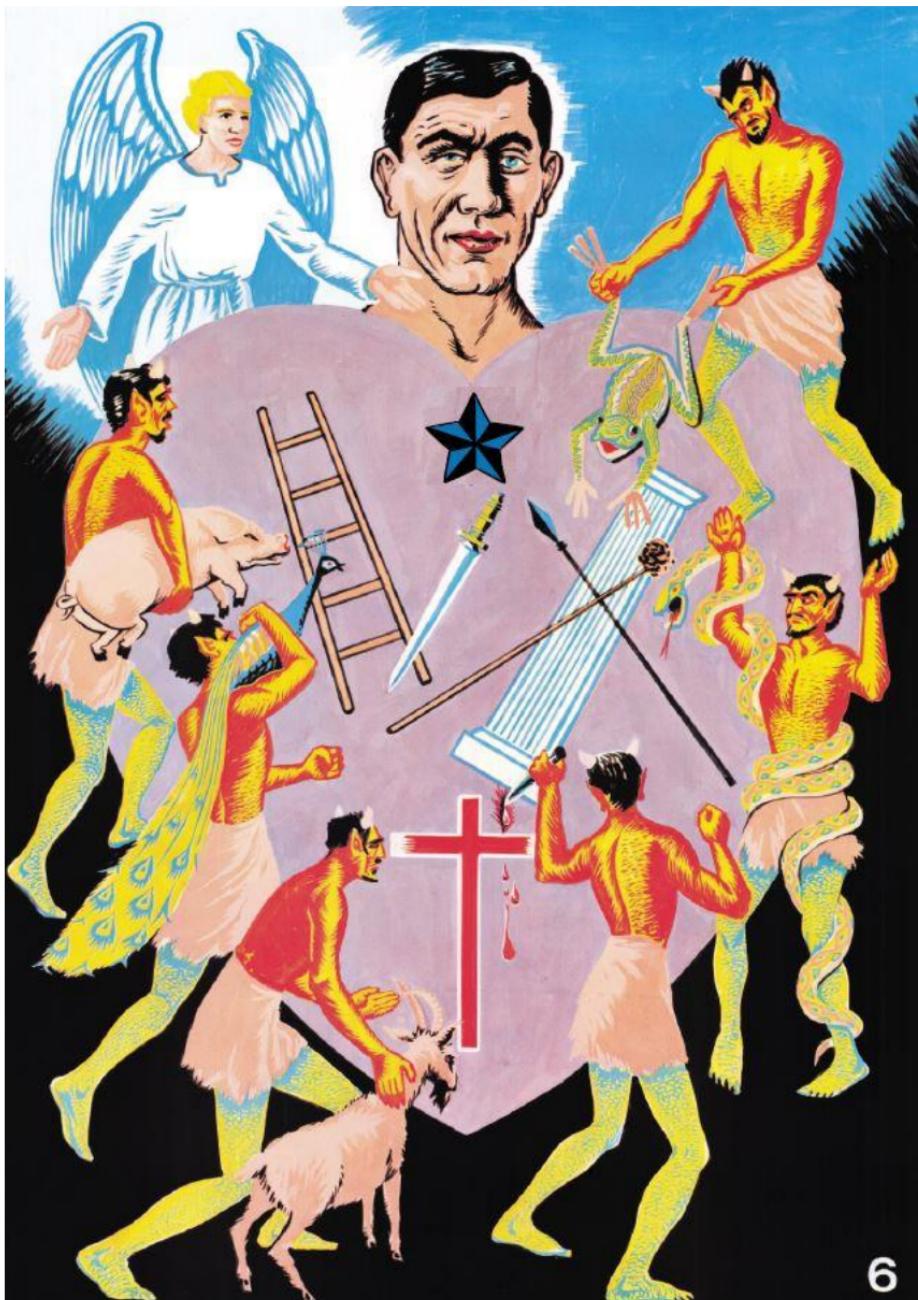
“Va tsaka lava tengeke embilwini; va ta vona Xikwembu!” (Matewu 5:8). Hosi Davhida a a swi tiva leswaku nyimpi leyikulu a yi ri karhi yi humelela embilwini ya yena n’wini, ku nga khathariseki rifuwo ra yena hinkwaro ni ku hlula ka yena eka valala va yena. U xi xiyile xilaveko xa yena lexikulu xa moyo, a khongela a ku, “Oho Xikwembu, tumbuluxe mbilu leyi tengeke eka mina, u veka moyo lowuntshwa ni wo tshembeka eka mina.” (Pisalema 51:10). A nga kona loyi a kotaka ku basisa mbilu ya yena n’wini, kumbe ku tumbuluxa mbilu leyi tengeke, handle ka loko hi ku hundzuka hakunene a ta eka Xikwembu ku fana na

Davhida, a kombela Xikwembu ku tumbuluxa mbilu yo basa eka yena. Xikwembu xi lava ku endla nchumu wuntshwa evuton'wini bya wena. Ku lunghisa swiambalo leswi handzukeke swa vunene bya wena hi switshembiso swa mavunwa ni swisirhelelo, a swi nge endli mbilu ya wena yi va ndhawu leyi faneleke yo tshama eka Xikwembu. U tiyimisele ngopfu ntsena ku ku pfuna, hikuva U tshembisile, “Ndzi ta kufafazela mati yo teng, ndzi ku basisa eka swifaniso swa wena hinkwaswo ni hinkwaswo leswi ku nyamisaka. Ndzi ta ku nyika mbilu leyintshwa ni mianakanyo leyintshwa. Ndzi ta susa mbilu ya wena yo nonon'hwa ya ribye, ndzi ku nyika mbilu yo yingisa. Ndzi ta nghenisa moyawa mina eka wena kutani ndzi tiyiseka leswaku u landzela milawu ya mina, u hlayisa swileriso hinkwaswo leswi ndzi ku nyikeke swona.” (Ezekiyele 36:25-27). Leri i rungula ra Testamente Leyintshwa leri Xikwembu xi hi nyikeke rona hi N'wana wa xona, Yesu Kriste.

Eka xifaniso lexi hi tlhela hi xiya ntsumi yi tlhela yi humelela. Tintsumi ti hlawuriwe ku “rindza lava dzunisaka Hosi ni ku va ponisa ekhombyeni.” (Pisalema 34:7; 91:11; Daniyele 6:22; Matewu 2:13; 13:39; 18:10; Mintirho 5:19; 12:7-10).

Diyavulosi na yena u voniwa eka xifaniso lexi, a yime ekusuhi na mbilu, onge hi loko a langute nkarhi wo tlhela a nghena ekaya ra yena ra khale. Hikwalaho ka xivangelo lexi, hi tsundzuxiwa ku “xalamuka, mi xalamuka! Nala wa wena, Diyavulosi, u rhendzeleka ku fana ni nghala leyi bohaka, a lava loyi a nga ta n’wi dya.” (1 Petro 5:8). Hakanyingi swinene u tifihla tanihu ntsumi ya ku vonakala, a ringa vana va Xikwembu lava nga riki na vukheta hi ku navela ka misava leyi, a ringeta, hi vuxisi bya yena, ku kanganyisa hambi ku ri vanhu lava hlawuriweke va Xikwembu. Hambiswiritano, loko hi Iwisana ni diyavulosi, u ta hi balekela. (Yakobo 4:7).

6. MBILU LEYI RINGEKIWEKE NA LEYI AVANAKA.

6

Lexi i xifaniso xo vava xa munhu loyi a rhetaka a tlhelela endzhaku, a tlhelela endzhaku. Tihlo rin'we ri sungula ku pfala, leswi kombisaka leswaku u sungula ku titimela ni vurhongo evuton'wini bya yena bya

Vukriste, kasi tihlo lerin'wana ri languta hala tlhelo ri nga ri na tingana, ri endla rirhandzu ni misava. Ku vonakala loku nga endzeni ku hundzuke ku nyamalala, naswona swifaniso leswi nga embilwini ya yena, leswi kombisaka ku tiyimisela ka yena ku xaniseka na Kriste, swi wile naswona a swa ha lulamanga. U rhendzeriwe hi miringo leyi a tinyiketelaka hakatsongo-tsongo ematshan'weni yo lwisana na yona. Ematshan'wini yo yingisela rito ra Xikwembu sweswi u sungula ku yingisela switsundzuxo swa vuxisi bya diyavulosi ni switshembiso swa mavunwa. Hambileswi a nga ha vaka a ha ri munhu la nghenaka kereke, a tumbeta ku navela ka yena swilo swa misava ehansi ka xivumbeko xo karhi xa vukhongeri, rirhandzu ra Xikwembu ri titimela embilwini yakwe. U hundzuke la nga tiendliki xiboho, a yime a nga tsekatseki exikarhi ka tindlela timbirhi. U sungula ku tlanga hi swilo swa misava, naswona u tiendla onge u rhandza Xikwembu ntsena. Nyeleti leyi nga embilwini ya yena, ku nga ripfalo, ya kula yi nga nyawuli. Xihambano a xa ha rhwariwi hi ku n'wayitela, kambe xi hundzuka ndzhwalo lowu nga amukelekiki, wo tika. Ripfumelo ra yena ri sungula ku tsekatseka, a tshika ku vulavurisana na Xikwembu hi xikhongelo, a nga ha

vileli no pfumala vuxiyaxiya hi xiymo xa mbilu ya yena naswona hakatsongotsongo a pfulela diyavulosi loyi a rindzeleke ehandle ka mbilu ya yena ndhawu. U tsakela ku va ni vanhu lava dyohaka ku tlula ku va ni vana va ntiyiso va Xikwembu.

Pikoko, leyi yimelaka ku tikukumuxa, yi sungula ku lava ndlela yo nghena nakambe. Swi nga endleka a rivele leswaku u ponisiwile hi tintswalo ntsena, kutani a hundzuka Mukriste la tikukumuxaka. Ku navela ku nwa byala ku gongondza enyangweni kutani a lava ku nghena. Swi nga ha endleka ku ri hi xiendlakalo xo hlawuleka. Swi nga ha va loko a ri exikarhi ka vanghana lava nga ni vudyoho, laha a khomiwaka hi tingana ku ehleketiwa tanihi loyi a hambaneke, la tsaneke kumbe la nga tolrevelekangiki, laha diyavulosi a n'wi byelaka leswaku xiendlakalo lexi xin'we a xi nge vavisi vutomi bya yena bya moya. Miehleketo ni ku navela loku nga riki ka moya swi titwa. Kumbexana u sungula ku tiphina hi swihlekiso leswi thyakeke. U languta hi ku phindha-phindha hi ntsako eka swifaniso leswi nga xiximekiki, naswona u tiphina hi vanghana lava hoxeke. U ya etiholweni to cina, vuhungasi byo biha bya misava, a tekela enhlokweni swiringanyeto swa vudyoho leswi humaka eka diyavulosi loyi a n'wi

byelaka leswaku lowu i ntumbuluko wa munhu naswona xidyoho xin'we a xi hoxanga hakunene.

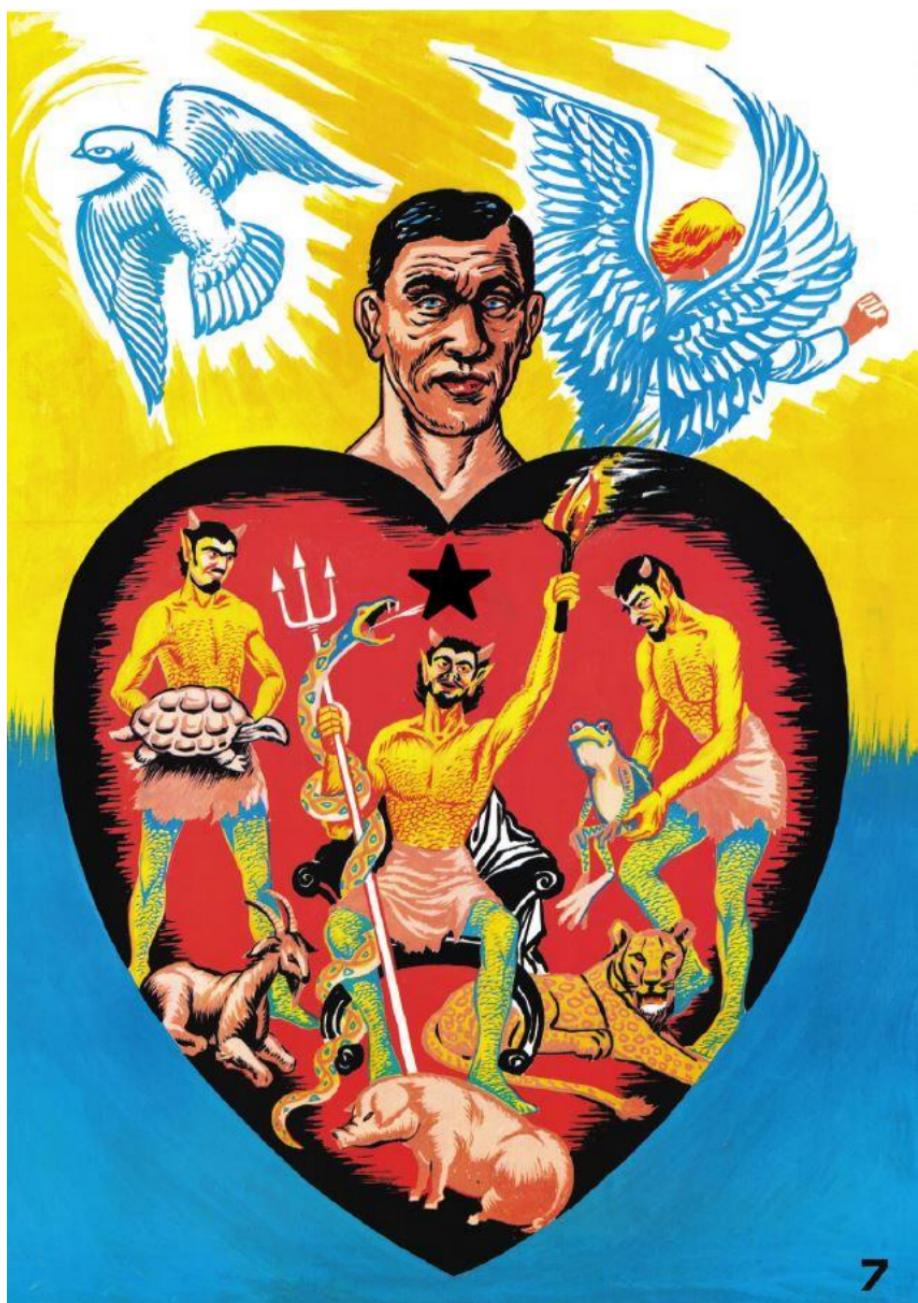
Hakunene, a hi nge swi koti ku swi pfuna loko swinyenyana swa nhova swa miehleketo yo biha ni yo biha swi haha ehenhla ka tinhloko ta hina, kambe hi ni nandzu loko hi swi pfumelela swi hi lawula ni ku endla swisaka swa swona etimbilwini ta hina, swi tswala swiendlo swa swona swo biha. Loko hi nyika diyavulosi rintiho ra hina leritsongo, u tiyisile leswaku u ta khoma voko hinkwaro, a koka moy-a-xiviri ni moy-a etiheleni leti nga heriki. Hikwalaho xilemukiso xa Xikwembu lexi tiyeke eka hina, i ku papalata ku navela ka vuntshwa naswona hi nga tlangi hi xidyoho, ku nga khathariseki leswaku xi nga ta hi ndlela yihi. Tsutsuma eka Yesu, musirheleri ni mulweri.

Wanuna loyi a voniwaka exifanisweni lexi a ri karhi a tlhava mbilu hi banga, u vulavula hi lava va hlekulaka ni ku lwisana ni Vukriste. Hi tindzimi ta vona ta mavunwa na milomu yo hlekula va tlhava no vavisa timbilu ta Vakriste - minhlaseloyi mbilu leyi avaneke yi nga ta ka yi nga hanyi. U sungula ku chava vanhu ku tlula Xikwembu naswona hikwalaho ka ku chava leswi munhu a nga ta swi vula ni ku swi endla, u hundzuka hlonga ra vanhu, ivi a hambuka eka

Xikwembu. Vukarhi ni vukarhi byo biha swi tikombisa hi nkarhi wa maxangu ni ku khunguvanyeka, naswona swi sindzisa ku nghena Nyoka yoleyo yo biha ya mavondzo, leyi humevelaka loko van'wana va humevela swinene ni ku humevela, yi ta nghena hi ku olova handle ko tsundzuxiwa. Loko wu nyikiwa hafu ya nkarhi, wu ta pfulela rivengo ni ku tikukumuxa nyangwa.

Swa olova swinene leswaku rirhandzu ra mali ri nghena etimbilwini ta hina handle ka loko hi yingisa switsundzuxo swa Hosi ya hina Yesu loko A ku, “Tshamani mi xalamukile mi khongela leswaku mi nga weli emiringweni.” (Matewu 26:41). “Loyi a ehleketa ka leswaku u yime a tiyile swa antswa a tivonela leswaku a nga wi.” (1 Vakorinto 10:12). Hi fanele ku ambala matlhari hinkwawo lawa Xikwembu xi hi nyikaka wona, leswaku hi ta kota ku yima hi lwisana na vuxisi byo biha bya diyavulosi. (Vaeferesa 6:11-18).

7. MBILU YA KU TSUNDZUKA, KUMBE MBILU LEYI TLHELERIWEKE.

Xifaniso lexi xi paluxa xiyimo xa mbilu ya munhu leyitlheleleke endzhaku, loyi endzhaku ka loko a tshame a va eku vonakaleni ka Xikwembu naswona a

nantswe nyiko ya tilo ni ku kuma xiphemu xa yena xa Moya lowo Kwetsima, a tshikeke ripfumelo ra yena. (Vaheveru 6:4). Yi tlhela yi kombisa xiyimo xa munhu loyi a nga si tshamaka a hundzuka kumbe ku nyiketa vutomi bya yena eka Xikwembu, hambileswi ntiiyiso wa Evhangeli, lowu vuriwaka “Mahungu Lamanene”, wu nyikeriweke ni ku paluxiwa eka yena. Munhu loyi a nonon’hwaka loko Xikwembu xi vulavula na yena, u ta ya a nyanya ku biha ku nga khathariseki matshalatshala ya yena lama nga pfuniki nchumu yo ti cinca.

Yesu hi yexe u hlamusele xiyimo xa vahlapfa loko Aku, “Loko moya wo biha wu huma eka munhu, wu famba-famba etikweni leri omeke wu lava ndhawu yo wisa. Loko yi nga kumi yin’we, yi tibyela yi ku, ‘Ndzi ta tlhelela endlwini ya mina.’ Kutani, yi tlhelela endzhaku yi kuma yindlu yi basile naswona yi hlelekile. Kutani wu huma wu tisa mimoya yin’wana ya nkombo leyi biheke ku tlula yona, kutani yi ta yi tshama kona. Kutani, loko hinkwaswo swi herile, munhu yoloye u va exiyin’weni xo biha ku tlula lexi a a ri xiswona eku sunguleni.” (Luka 11:24-26). “Leswi va humeleleke swi kombisa leswaku swivuriso i ntiiyiso; ‘Mbyana yi tlhelela eka leswi yi hlantaneke’ na ‘Nguluve ley

hlantswiweke yi tlhelela endzhaku yi rhendzeleka endzhopeni.’ (2 Petro 2:22).

Matsalwa lawa ma hlamusela kahle xiyimo xa mbilu ya mudyohi loyi a tlhelelaka endzhaku kumbe loyi a nga hundzukiki. Xidyoho hi vuxisi bya xona hinkwabyo xi tlhele xi ta ku tshama ni ku lawula mbilu. Hambi ku ri xikandza xa yena xi paluxa, hi ndlela yo karhi, xiyimo xa mbilu ya yena. Moya lowo Kwetsima, tuva rero ro olova, wu sindzisiwa ku suka embilwini, tani hi leswi xidyoho na Moya lowo Kwetsima swi nga kotiki ku hanya swin’we. A swi koteki leswaku mbilu yi va tempele ya Xikwembu naswona hi nkarhi lowu fanaka yi va ndhawu yo tumbela eka yona ya Sathana. Ntsumi, Rito ra Xikwembu, yi fanele ku famba hi gome. Wa ha languta endzhaku, a ri ni ntshembo wa leswaku a nga ha hundzuka ku fana ni n’wana wa jaha la lahlekeke, loyi “a a navela onge a nga titatisa hi tinyawa leti tinguluve ti ti dyaka, kambe a nga kona loyi a n’wi nyikeke nchumu wo dya. Eku heteleleni, u pfukile kutani a ku, ‘Ndzi ta pfuka ndzi ya eka tatana ndzi ku, Tatana, ndzi dyohele Xikwembu ni le ka wena. A ndza ha faneleki ku vuriwa n’wana wa wena.’ (Luka 15:16-20). Tatana loyi, loko a vona n’wana wakwe la nga ni gome, u n’wi rivalerile kutani a n’wi amukela hi ntsako.

Mbilu leyi nga exifanisweni lexi a yi kombisi xikombiso xa ku hundzuka ka ntiyiso, ku hundzukela eka Xikwembu, ku lava ku rivaleriwa emilengeni ya Yesu. Ripfalo ra yena ri fana ni loko ri hisiwile hi nsimbi yo hisa ivi ri miyela. U ni tindleve kambe a nga ri twi rito ro kombela ra Yesu. U ni mahlo kambe a nga voni khumbi leri nga riki na le hansi ra tihelé ri pfulekile swinene emilengeni yakwe. A nga ha titwi ni tingana hi ku ya emahlweni ni swidyoho swa yena. Sathana u tile ku ta fuma embilwini ya yena naswona u tshame tanihi hosi exiluvelweni xa yena. Swi nga ha endleka leswaku a ha tibuma hi ku va a xiximeka ehandle ni ku xiximeka, hi ku va ni xivumbeko xa vukhongeri, ku fana ni sirha leri totiweke “leri langutekaka ri ri rinene ehandle kambe ri tele hi marhambu ni mintsumbu leyi bolaka endzeni.” (Matewu 23:27).

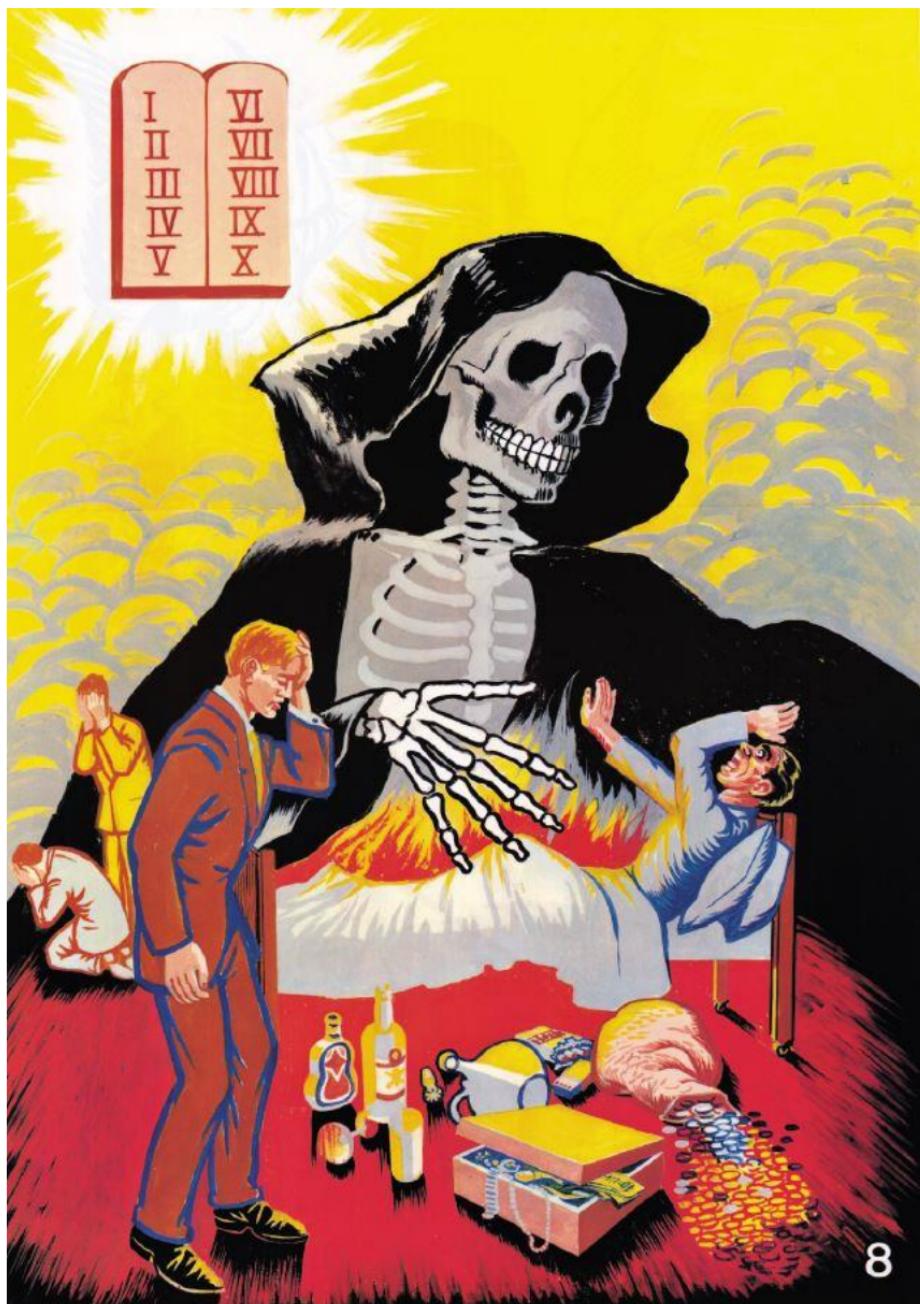
Tata wa mavunwa u teka ndhawu ya Moya wa Ntiyiso. Xiharhi xin’wana ni xin’wana, xidyoho xin’wana ni xin’wana xi fambisana ni demona ro hlawuleka ni moya wo biha naswona xi teka mbilu ya xona. Hambileswi a nga tsakelaka ku ti ntshunxa eka vaxanisi lava vo biha, va n’wi hlayisa a bohiwile. “Un’wana ni un’wana la nga yingisiki Nawu wa Muxé, u dlayiwa handle ka tintswalo loko a avanyisiwa nandzu hi vumbhoni bya timbhoni timbirhi kumbe ku

tlula. Kutani ke, ku vuriwa yini hi munhu loyi a sandzaka N'wana wa Xikwembu? Munhu loyi a khomaka ngati ya ntwanano wa Xikwembu leyi n'wi basiseke eka xidyoho, tanahi nchumu wo chipa? Munhu loyi a rhuketelaka Moya wa tintswalo? Anakanya ntsena ndlela leyi nxupulo lowu a nga ta wu fanelu wu bihe ngopfu ha yona!" (Vaheveru 10:28-29; 2 Petro 2:1-14).

Loko xifaniso lexi xi fanele ku pfumelelana na xiyimo xa mbilu ya wena, munghana la rhandzekaka, rilela Xikwembu handle ko hlwela, ku suka embilwini ya wena. "Wa swi kota, sweswi na minkarhi hinkwayo, ku ponisa lava taka eka Xikwembu ha xona". (Vaheveru 7:25). Nakambe wa swi kota naswona u tiyimisele ku rivalela swidyoho hinkwaswo, loko u ta hi ku hundzuka ka ntiyiso. A nga sivela diyavulosi na mademona ya yena hinkwawo, a va hlongola embilwini ya wena, loko u tiyimisele ntsena ku N'wi pfumelela ku endla tano. Tanani ku fana na muvabyi wa nhlokonho loyi a nga ta eka Yesu kutani a ku, 'Loko u swi lava, u nga ndzi basisa.' Yesu a tala hi ntwela-vusiwana, kutani a tshambuluta voko ra yena a n'wi khumba. 'Ndza swi lava,' A hlamula. 'Ba tenga!' (Marka 1:40-41). Kambe loko u ya emahlweni u nonoka, naswona u rhandza munyama ku tlula ku

vonakala, a ku na ntshembo, a ku na mpfuno, hikuva u hlawula rifu ematshan'wini ya vutomi - “xidyoho xi hakela hakelo ya xona - rifu.” (Varhoma 6:23).

8. KU VAVANYISA KA MODYONDZO.

8

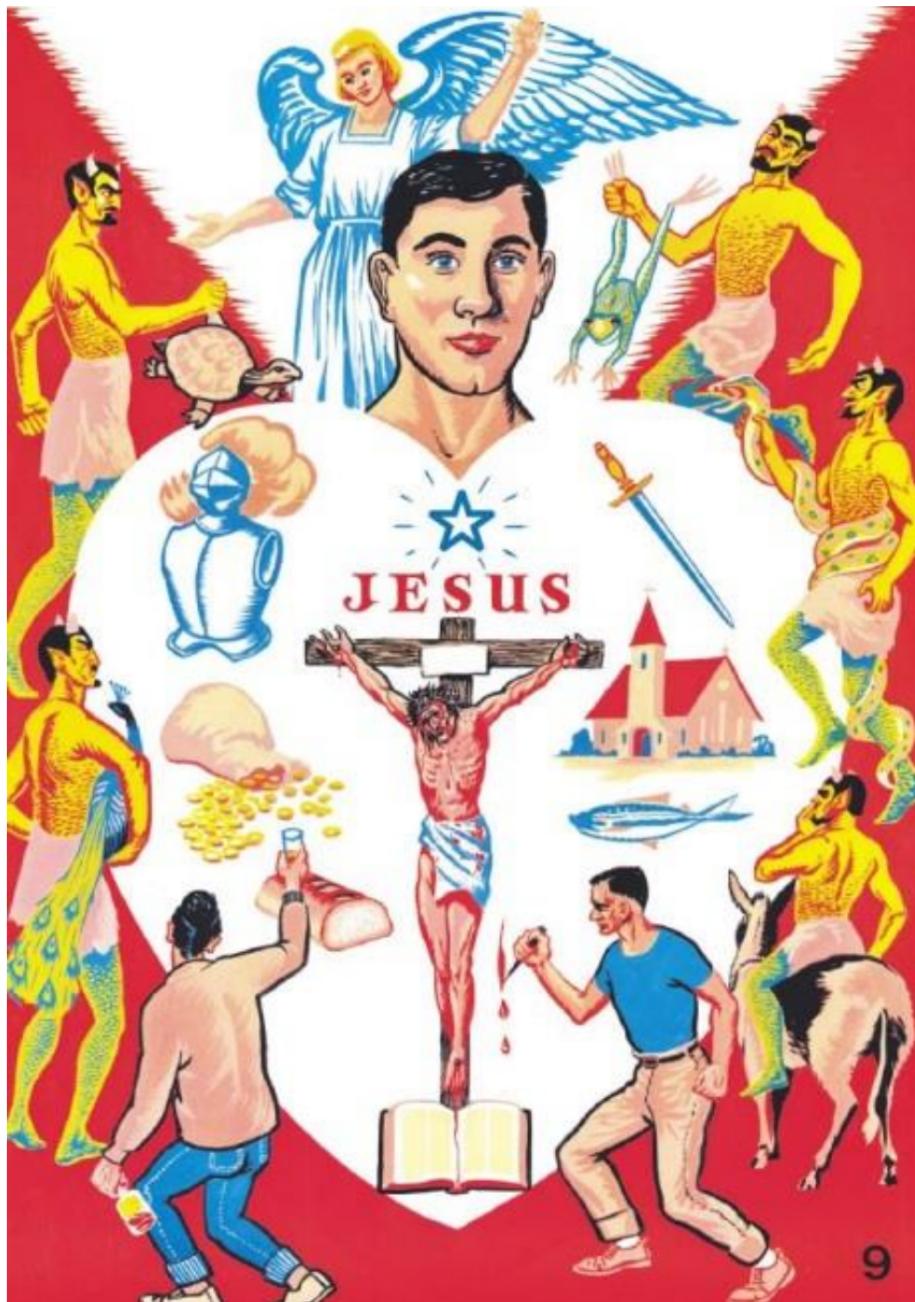
Laha hi kuma mudyohi wo nonon'hwa loyi a
tlheriseleke endzhaku ku teka xiboho xo landzela
Kriste. U tshinelela rifu; miri wa yena wu nga ha va wu
tele switlhavi naswona moyaxiviri wa yena wu tele hi

ku chava rifu. Rifu (marhambu) ri fikile hi nkarhi lowu nga languteriwangiki ni lowu nga laviwiki. Mintsako ya mavunwa ya xidyoho yi nyamalarile, naswona ntiyiso lowu chavisaka wa ku durha lokukulu ni loku chavisaka ka xidyoho sweswi wu fanele ku langutana na wona. Ku vaviseka ka tihele ku ya ku va ka xiviri eka yena. Hambileswi sweswi a navelaka ku khongela, u kuma leswaku a nga swi koti ku vulavurisana ni Xikwembu lexi a nga ri na rirhandzu ra xona ku ringana nkarhi wo leha. Vanghana va yena va chava ku yima etlhelo ka mubedo wa yena, naswona marito ya vona ya hava ya nchavelelo a ma nge n'wi pfuni sweswi. Rifuwo ra yena a ri nge lehiseli vutomi bya yena, kumbe ku ponisa moy-a-xiviri wa yena, kumbe ku hunguta ku xaniseka ka moy-a-xiviri wa yena. U kuma swi nga koteki ku dzikisa mianakanyo yakwe eka Xikwembu hikuva diyavulosi a nga n'wi nyiki nkarhi wo endla tano.

Hinkwaswo leswi a tshameke a swi tsakela ni ku hanya hi swona, swi vonaka swi n'wi hlekula. Hambi ku ri mutirheli wa yena loyi a nga tshembekiki, kumbexana loyi a nga ponisiwangiki, muprista kumbe murhangeri wa kereke a nge n'wi pfuni sweswi, tani hi leswi a aleke rirhandzu ra Xikwembu naswona a nga nghena ehansi ka ku avanyisa ka Xona. U sungula ku

xiya leswaku “swi chavisa ku wela emavokweni ya Xikwembu lexi hanyaka!” (Vaheveru 10:31). A a ri ni ntshembo wo nyikela vutomi bya yena eka Xikwembu loko byi n’wi fanelo, kumbe loko a ri eku feni, kambe sweswi u kuma leswaku se swi hlwerile. Vanhu va magidi va fa hi xitshuketa, va nga ri na nkarhi wo hundzukela eka Xikwembu loko va ri eku feni. Hikwalaho i swa nkoka ku hundzukela eka Xikwembu loko Xi ri ekusuhi. Ematshan’wini yo twa marito yo chavelela no ponisa ya Xikwembu, mudyohi loyi loyi a nga eku feni loyi a aleke ku rivaleriwa na rirhandzu ra Xikwembu hi nkarhi wa ku hanya ka yena sweswi u fanele ku twa rito ra Muavanyisi wa yena. I Muponisi loyi a n’wi aleke loyi a nge: “Suka na mina, n’wina lava nga ehansi ka ndzhukano wa Xikwembu! Suka u ya endzilweni lowu nga heriki lowu lunghiseleriweke Diyavulosi ni tintsumi ta yena!” (Matewu 25:41). “Un’wana ni un’wana u fanele a fa kan’we, kutani endzhaku ka sweswo a avanyisiwa hi Xikwembu.” (Vaheveru 9:27).

9. MBILU YA VICTORIUS.

9

Xifaniso lexi xi yimela Mukriste loyi a tshamaka a tshembekile naswona a hlulaka eka miringo ni miringo leyi vavaka. Loko a ri karhi a ringiwa hi matlhelo hinkwawo, u tshama a tiyile naswona u khomelela ku

ya fika emakumu, a hlula ha Yesu Kreste. A nga nghenelanga ntsena eka mphikizano wa Vukreste, kambe u ya emahlweni eka wona, a tsutsuma hi ku tiyimisela, “a tshama a langute Yesu, loyi ripfumelo ra hina ri titshegeke ha yena ku sukela eku sunguleni ku ya fika emakumu.” (Vaheveru 12:1-2).

Sathana na mademona ya yena hinkwawo u rhendzele mbilu leyi pfumelaka, a ringeta handle ko humelela ku kongomisa n'wana wa Xikwembu hi ndlela yo biha. Ku tikukumuxa, ku rhandza mali, ku tikhoma loko biha ni swin'wana, na swona swa yimeriwe. Endhawini ya yingwe, sweswi hi vona mbhongolo, hikuva hakanyingi xidyoho xi ta eka hina hi ndlela yin'wana, xi tifihla hi xivumbeko kumbe vito rin'wana. Kambe Mukriste la xalamukeke wa swi tiva leswaku i xidyoho hambi loko xi ta hi xivumbeko xa vukhongeri, kumbe tani hi ntsumi ya ku vonakala, hikuva Rito ra Xikwembu na Moya Iwo Kwetsima swi n'wi yisa entiyisweni. Wanuna, a khome nghanzi ya vhinyo hi voko rin'we, u cina a rhendzela Mukriste a ringeta ku n'wi ringa hi mintsako ya mavunwa ya misava. Hambiswiritano, a byi na vuyelo eka Mukreste la tinyiketeleke, tanahi leswi a dlayiweke na Kreste loko swi ta eka xidyoho ni ku navela ka misava. Wanuna wa vumbirhi exifanisweni, u tlhava Mukriste

hi banga. Ku rhuketela, ku hleva, ku hlekula na ku xungetiwa hi ku tirhisa lava nga pfumeriki - naswona hakanyingi swinene hi lava vuriwaka vapfumeri - switshama swi ri karhi swi tlhava mbilu ya mupfumeri wan tiyiso. Kambe a nga yingisi leswi vanhu va swi vulaka naswona u khathala hi leswi Xikwembu xi swi vulaka ntsena. U tsundzuka marito ya Yesu. "Mi tsaka loko vanhu va mi rhuketela ni ku mi xanisa ni ku mi byela mavunwa ya mixaka hinkwayo yo biha hikuva mi valandzeri va mina. Tsaka, mi tsaka, hikuva mi hlayiseriwile hakelo leyikulu etilweni." (Matewu 5:11-12).

Ntumbuluko wa hina wa vudyoho na diyavulosi, vatshama va ri karhi va ringeta hi matimba ya vona hinkwawo ku hambanyisa Mukriste na rirhandzu ra Xikwembu. Kambe hi ntsako lowukulu ni ku tiyiseka a nga vula hakunene, "Kutani, i mani loyi a nga hi hambanisaka ni rirhandzu ra Kriste? Xana maxangu ma nga swi kota, kumbe ku nonon'hweriwa kumbe nxaniso kumbe ndlala kumbe vusweti kumbe khombo kumbe rifu?" (Varhoma 8:35). "E-e, eka swilo leswi hinkwaswo hi hlule hi ku helela ha Loyi a hi rhandzeke!" (Varhoma 8:37). Leswi a ambaleke mathhari hinkwawo ya Xikwembu, u kota ku lwisana ni minhlaselo ya diyavulosi, loko siku ro biha ri fika, ni

endzhaku ko lwa ku fikela emakumu. Wa ha ta khomelela hi Yesu Kreste, loyi a hluleke ku hlula eka mixaka hinkwayo ya miringo ni miringo. Hi yena hi fanele ku hlula hi kuma harhi yo vangama leyi nga ta ka yi nga lahlekeliwi hi ku vonakala ka yona. (Vaeresa 6:10-18; 1 Petro 5:4).

NYEMELE ya ripfalo ra yena yi le rivaleni naswona ya vangama. Mbilu ya yena yi tele hi ripfumelo naswona yi tele hi Moya Iwo Kwetsima. Ntsumi, tani hi Rito ra Xikwembu, yi n'wi tsundzuxa hi mikateko leyi fuweke leyi nyikiwaka vona leyi hlulaka ku hlula no khomelela ku fikela emakumu. “Lava va hlulaka ndzi ta nyika mfanelo yo dya mihandzu ya murhi wa vutomi lowu milaka eNtangeni wa Xikwembu.” “Lava hlulaka ku hlula a va nge vavisiwi hi rifu ra vumbirhi.” “Lava nga ta hlula, ndzi ta nyika yin'wana ya manna leyi fihliweke. Ndzi ta tlhela ndzi nyika un'wana ni un'wana wa vona ribye ro basa leri ku tsariweke vito lerintshwa eka rona.” “Eka lava hlulaka, lava hambetaka ku fikela emakumu va endla leswi ndzi swi lavaka, ndzi ta nyika vulawuri lebyi fanaka ni lebyi ndzi byi kumeke eka Tata wa mina.” “Lava va hlulaka va ta ambariwa hi ndlela leyi swo basa, naswona a ndzi nge susi mavito

ya vona ebukwini ya lava hanyaka. Emahlweni ka Tata wa mina ni tintsumi ta Yena ndzi ta tivisa erivaleni leswaku i ta mina.” “Loyi a hlulaka ndzi ta n’wi endla phuphu etempeleni ya Xikwembu xa mina, a nge pfuki a yi tshikile.” “Lava nga ta hlula ndzi ta nyika mfanelo yo tshama etlhelo ka mina exiluvelweni xa mina, tanihi leswi ndzi nga hlula naswona sweswi ndzi tshameke etlhelo ka Tata wa mina exiluvelweni xa Yena.” (Nhlavutelo 2:7,11,17,26; 3:5,12,21).

XIKHONGELO XA MALI lexi PFULEKI xi kombisa leswaku a hi mbilu ya yena ntsena, kambe na mali ya yena yi nyiketeriwile eka Xikwembu. Ematshan’wini yo tlanga hi mali ya yena, u pfuna swisiwana, a nyika vukhume bya yena (xiphemu xa vukhume xa muholo wa yena) na magandzelo kumbe hambi ku ri hinkwaswo leswi a nga na swona, eka Xikwembu, a tirhisa hinkwaswo ku dzunisa Xikwembu.

XINKWA NA NTLANGU swi kombisa leswaku u hanya vutomi lebyi tengeke ni byo tikhoma. A nga onhi vutomi bya yena hi swakunwa swo tika kumbe hi ku dya swakudya leswi nga tengangiki. (Mintirho 15:20). A nga tlangi hi mali ya yena, naswona a nga

onhi miri wa yena (leyi nga tempele ya Xikwembu), hi ku hlafuna kumbe ku dzaha fole hi xivumbeko xahi na xahi, naswona a nga tirhisi swidzidziharisi kumbe mirhi leyi nga ni khombo. U dya swakudya leswi nga ni rihanyo, leswi tengeke, leswi nga ni rihanyo. Mbilu ya yena n'wini yi hundzuke yindlu ya xikhongelo. U tlhela a ya eminhlanganweni ya kereke nkarhi na nkarhi na hi xichavo, eka mixaka hinkwayo ya maxelo na le hansi ka swiyimo hinkwaswo. U rhandza xikhongelo, hambi ku ri ekerekeni kumbe na ndyangu wa yena, kumbe ekamareni ra yena, hikuva wa swi tiva leswaku Mukriste a nge kuli handle ko vulavurisana na Xikwembu hi xikhongelo.

BUKU LEYI PFULEKI yi kombisa leswaku Bibele i buku leyi pfulekeke eka yena, naswona u yi hlaya ni ku yi dyondza siku ni siku, a kuma vutlhari ni matimba, vutomi ni ku vonakala, ni rifuwo leri nga hlayekiki eka yona. Ri hundzuke rivoni ro n'wi kongomisa ni banga leri a hlulaka diyavulosi ha rona. I swakudya swa moya swa siku na siku swa moya-xiviri wa yena, mati yo herisa torha ra yena, xihlambelo lexi a nga tibasisa eka xona, ni xivoni lexi a tivonakaka eka xona.

U rhandza ku rhwala xihambano xa yena, hikuva wa swi tiva leswaku a ku nge vi na hakelo handle ka xihambano. Tanihi leswi a swi tivaka leswaku u pfukile na Kriste leswaku a ta hanya vutomi lebyintshwa, u veka mbilu ya yena eka swilo leswi nga etilweni, a hlayisa miehleketo ya yena yi tshamisekile eka swilo swa kona, ku nga ri eka swilo swa laha misaveni. (Vakolosa 3:1-2). U lunghekele ku hlangana na Xikwembu, u fana ni murhi lowu milaka etlhelo ka nambu; leyi tswalaka mihandzu hi nkarhi lowu faneleke. (Pisalema 1:3). U fana ni rhavi ra murhi wa vhinya wa xiviri, leri tswalaka mihandzu yo tala. A nga swi tivi ku chava rifu, hikuva rirhandzu leri hetisekeke ra Xikwembu, leri a ri amukeleke hi Moya Iowo Kwetsima, ri tate mbilu ya yena.

10. KU HLAYISA EKAYA.

10

Yesu u te, "Hi mina ku pfuka ni vutomi. Loyi a pfumelaka eka mina u ta hanya, hambiloko a fa; naswona un'wana ni un'wana la hanyaka ni ku pfumela eka mina, a nge fi." (Yohane 11:25-26). "Loyi

a twaka marito ya mina, a pfumela eka Loyi a ndzi rhumeke, u ni vutomi lebyi nga heriki. A nge avanyisiwi, kambe se u hundzile eku feni a ya evuton'wini." (Yohane 5:24). Rifu a ri khomi ku chava kumbe nxupulo eka Mukriste. "Rifu ri lovisiwile; ku hlula ku helerile! Rifu, ku hlula ka wena ku kwihi? Rifu, xana matimba ya wena yo vavisa ma kwihi? A ku nkhensiwe Xikwembu lexi hi nyikaka ku hlula ha Hosi ya hina Yesu Kreste!" (1 Vakorinto 15:54-57)

Munhu loyi a hanyeke a tlhela a famba na Xikwembu a nga chavi rifu. Loko ku fika nkarhi wa leswaku a fa, u ta famba hi ntsako, hilaha Muapostola Pawulo a swi vekaka hakona, "Ndzi lava ngopfu ku tshika vutomi lebyi ni ku va na Kriste, ku nga nchumu wo antswa swinene." (Vafiliipiya 1:23) .

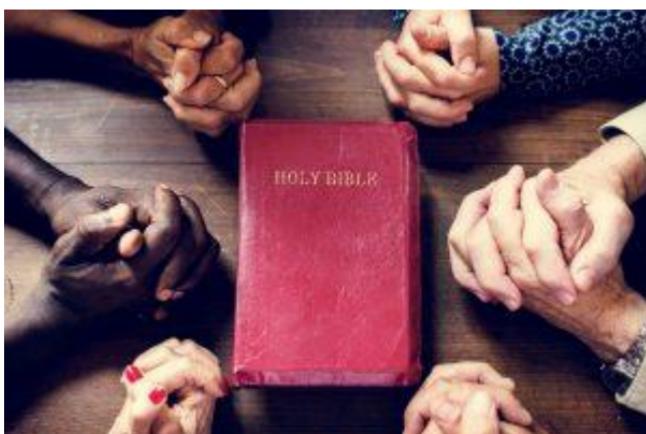
Mukriste u navela ku vona xikandza xa Yesu, loyi a n'wi feleke a tlhela a hakela mali ya swidyoho swa yena exihambanweni. Moya lowo Kwetsima wu tlhela wu n'wi tsundzuxa hi marito ya Yesu, "U nga vileli, u hlundzuka. Pfumelani eka Xikwembu naswona u pfumela na mina. Ku na makamara yo tala endlwini ya Tatana... Ndzi ta vuya ndzi ta ku teka eka mina, leswaku u ta va laha ndzi nga kona." (Yohane 14:1-4). "Leswi ku nga si tshamaka ku swi vona kumbe ku

swi twa, leswi ku nga riki na munhu loyi a nga tshama a ehleketa leswaku swi nga humeleta, hi swona leswi Xikwembu xi swi lunghiseleleke lava va xi rhandzaka.” (1 Vakorinto 2:9). A ku na ririmi emisaveni leri munhu a nga hlamuselaka kumbe ku hlamusela ku vangama ka muti wa le tilweni lowu lunghiseleriweke lava fambaka hi mikondzo ya Hosi ya hina Yesu Kriste laha misaveni.

Ematshan’wini ya marhambu lama chavisaka (rifu), ntsumi kumbe murhumiwa wa Xikwembu u voniwa eka xifaniso lexi xo hetelela. U rindzele ku rhwala moyo lowu tengeke wu tlhelela eka Xikwembu. Moya na moya swi ntshunxiwile eku khotsiweni ka miri lowu faka, naswona swi tlhandlukela hi tinyangwa leti pfulekeke ta tilo eka Yesu loyi a n’wi rhandzeke ni loyi a n’wi feleke exihambanweni. Ku amukeriwa loku tsakisaka ku n’wi rindzile emahlweni ka Xikwembu laha a amukeriwaka hi Hosi ya yena na N’wini wa yena hi marito lawa ya ku dzunisa, “U endle kahle, wena nandza lonene, wo tshembeka! Nghena u ta avelana ntsako wa mina!” (Matewu 25:21). Sathana a nga ha n’wi lawulanga, hikuva “Xisiwana xi file, xi rhwariwe hi tintsumi leswaku xi ya tshama etlhelo ka Abrahama enkhubyeni etilwени.” (Luka 16:22). “Kutani ndzi twe rito leri humaka etilweni ri ku, ‘Tsala

leswi: Va tsaka lava ku sukela sweswi va feke entirhwени wa Hosi! 'Ina hakunene!' ku hlamula Moya. 'Va ta tiphina hi ku wisa eka ntirho wa vona wotika, hikuva vuyelo bya ntirho wa vona byi fambisana na vona.' (Nhlavutelo 14:13).

XILERISO XO HETELELA.

Muhlayi la rhandzekaka, onge Xikwembu xi nga ku pfuna ku nyiketa mbilu ya wena eka Loyi a ku rhandzaka, hikuva xi vulavula na wena sweswi xi ku, "tlhelela eka Mina hi mbilu ya wena hinkwayo." (Deteronoma 30:2). Nyika Yesu mbilu ya wena leyikarhaleke, leyi khunguvanyekeke, leyi vavaka, kutani U ta ku nyika mbilu leyintshwa na miehleketo leyintshwa. U nga kanganyisiwi hi mbilu ya wena ya vuxisi kumbe ku landzela ku navela ka yona, hikuva "ku huma embilwini ya munhu, ku huma miehleketo

yo biha leyi n'wi yisaka eku endleni ka swilo swo biha..." (Marka 7:21). Tshika swidyoho swa wena u khomelela eka leswi lulameke, "hikuva xidyoho xi hakela hakelo ya xona - rifu; kambe nyiko ya Xikwembu ya mahala i vutomi lebyi nga heriki hi vun'we na Kreste Yesu Hosi ya hina." (Varhoma 6:23)

Naswona n'wina mi nyiketeke vutomi bya n'wina eka Xikwembu, "khomelela swinene eka marito ya ntiyiso lawa ndzi mi dyondziseke wona, tanahi xikombiso lexi mi faneleke ku xi landzela, mi tshama eka ripfumelo ni rirhandzu leri nga ra hina hi vun'we na Kriste Yesu." (2 Timotiya 1:13). Hi xivangelo lexi fanaka Pawulo u tsarile eka 2 Timotiya 1:12: "Ndza n'wi tiva loyi ndzi n'wi tshembeke. Ndza tiyiseka leswaku Xikwembu xi ni matimba yo sirhelela leswi xi swi vekeke eka mina ku fikela siku rero." Tiake eka ripfumelo ra wena eka Xikwembu, khongela hi matimba ya Moya Iowo Kwetsima, tihlayisa erirhandzwini ra Xikwembu, u tshama u langute Yesu. Hi yena ndlela, ntiyiso na vutomi, Hosi ya hina leyi nga ta vuya ku nga ri khale yi ta teka vana va yona - "Hosi ya tihosi na Hosi ya tihosi." (1 Timotiya 6:15) .

“Eka Loyi a kotaka ku mi sivela ku wa, ni ku mi tisa mi nga ri na xihoxo ni ku tsaka emahlweni ka vukona bya Yena byo vangama - eka Xikwembu xin’we ntsena Muponisi wa hina, hi Yesu Kriste Hosi ya hina. Ku vangama, vukulukumba, matimba, na vulawuri a ku ve eka Yena, ku suka eka malembe hinkwawo lama hundzeke, na sweswi, na hilaha ku nga heriki na hilaha ku nga heriki! Amen.” (Yuda 24-25).

Xibukwana lexi xa "Mbilu ya Munhu" xi kumeka hi tindzimi to tlula 538 na tindzimi leti vulavuriwaka emisaveni hinkwayo. (Afrika, Asia, The Far East, South America, Europe, etc.) Buku ya hina ya Mbilu sweswi ya kumeka na le ka tiselfoni, tithebulete, na swin'wana ku suka eka www.angp-hb.co.za.

Swifaniso swa 10 swa mbilu leswi nga eka xibukwana lexi swi tlhela swi kumeka hi xivumbeko xa tichati letikulu ta swifaniso swa mihlovo (86 cm x 61 cm) leti bohiweke swin'we eka sete ya swifaniso swa 10. "Tichati ta Mbilu" leti ti nga kumiwa na swihlawulekisi swa le Yuropa kumbe swa Afrika naswona ti faneleka ngopfu ku tirhisiwa swin'we na Buku ya Mbilu ku dyondzisa tlilasi, ku vula evhangeli erivaleni etc. Hi musa tihlanganise na hina ku tiyisisa nxavo wa sweswinyana lowu pfuniwaka hi timali wa chati leyi.

Hi kombela u hi tihlanganisa loko u kota ku hi pfuna hi ku hundzuluxela kun'wana ka tibuku ta hina ta mahala ta Evhangeli, u hi tivisa hi ririm ieri u nga

hundzuluxelaka tibuku leti ta Evhangeli eka rona.
Mpfuno wa n'wina wu nga tlangeriwa.

Loko u kumile ku ponisiwa eka Kriste, kumbe u katekisiwile hi ndlela yin'wana hi tibuku ta hina ta Evhangeli, hi kombela u hi tivisa. Hi tsakela ku khensa Xikwembu na n'wina, hi ku tsundzuka ku ya emahlweni eka swikhongelo swa hina.

Rhurho wa Matsalwa ya Evhangeli lowu seketeriwaka
hi timali hi minyikelo

(Nomboro ya Ntsariso 1961/001798/08)

Tibuku ta “MBILU YA MUNHU” ti nga langutiwa no dawunilodiwile hi ku tirhisa xihlanganisi lexi landzelaka: : www.anjp-hb.co.za